

Årsrapport 2024

Grundskolenämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Väsentlig styrinformation till kommunledningen.....	4
2.1	Verksamhetens utveckling	4
2.2	Uppföljning av kommunfullmäktiges budgetmål	7
3	Övrig uppföljning till kommunledningen.....	13
3.1	Väsentliga personalförhållanden.....	13
3.2	Ekonomisk uppföljning	14
3.3	Värdering av eget kapital	17
3.4	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	17
4	Bokslut.....	20
4.1	Sammanfattande analys	20
4.2	Resultaträkning.....	21
5	Styrinformation till nämnden.....	22
5.1	Ekonomistyrning	22
5.2	Systematiskt kvalitetsarbete	23
5.3	Uppföljning av nämndens verksamhetsplan 2024	34
5.4	Intern styrning och kontroll.....	40
5.5	Lokalförsörjning	46
5.6	Uppföljning säkerhetsarbete	47
6	Redovisning av nämndens och styrelsens uppdrag	50
6.1	Redovisning av uppdrag från Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen	50
6.2	Redovisning av nämndens egna uppdrag.....	54

1 Sammanfattning

Det gångna året präglades inledningsvis av organisatoriska anpassningar utifrån nämndens budgetramar. Förvaltningen har på alla nivåer anpassat organisationen för att nå en ekonomi i balans. Under årets första två kvartal var förvaltningen mycket återhållsam med såväl nyanställningar som vikarier.

Grundskolenämndens resultat för verksamhetsåret 2024 är en positiv avvikelse på 156 miljoner kronor, vilket motsvarar en avvikelse om 1,5 procent av kommunbidraget. En delförklaring till resultatet är att nämndbidraget utökades under året och att skolorna haft svårt att planera för och använda hela summan under 2024. En annan förklaring är att förvaltningen som helhet och många skolor kan förvänta sig ett minskat elevantal och att skolorna därför förhållit sig försiktiga i sin ekonomistyrning. Genom att hålla tillbaka kostnader något kan skolorna försöka minska behov av anpassningar under nästa år och därmed undvika ryckighet i bemanning. Det positiva resultatet påverkas även av att den förvaltningscentrala organisationen har varit restriktiv med ersättningsrekryteringar. Under 2024 har den förvaltningscentrala organisationen minskat bemanning med knappt nio procent.

Parallellt med ekonomiska anpassningar har förvaltningen också drivit ett långsiktigt förändringsarbete, bland annat kopplat till utveckling av skolornas ledningsgrupper och systematiskt arbetsmiljöarbete. Under 2024 tillkom även ett förändringsarbete med syfte att den centrala förvaltningen ska bli mer ändamålsenlig och fungera som en helhet för att öka elevernas måluppfyllelse. I årsrapporten beskrivs nu en positiv trend utifrån flera centrala indikatorer inom HR-området, exempelvis vad gäller sjukfrånvaro, personalstabilitet och index för hållbart medarbetarengagemang (HME) där särskilt delindex för motivation har ökat kraftigt.

I rapporten sammanfattas även årets systematiska kvalitetsarbete utifrån data som tidigare har beskrivits i delårsrapport mars och augusti. Under 2024 har flera strukturella förutsättningar kommit på plats, som ökad behörighet, kontinuitet i ledning och styrning och etablerade strukturer för huvudmannens kvalitetsarbete. Viktiga förutsättningar för nämnden att driva under 2025 är dels att kvalitetsarbetet fortsätter att utvecklas och fördjupas för alla skolenheter, dels att nämndens skolstruktur och utbildningskapacitet anpassas utifrån ett minskat elevunderlag.

Uppföljning av elevresultat från vårterminen 2024 visar alltså att behörighet till gymnasiets yrkesprogram för årskurs 9 som helhet ligger på en jämnt låg nivå sett till de senaste tre läsåren. Andel elever som uppnår målen i alla ämnen i årskurs 6 är något vikande under de senaste tre åren. Det gäller såväl elever i kommunala som i fristående skolor, även om studieresultaten på fristående skolor generellt är högre än kommunala skolor. I rapporten beskrivs även uppföljning av betyg från höstterminen. Den bristande likvärdigheten är fortfarande ett påtagligt problem och kräver fortsatt fokus.

Framöver finns stora ekonomiska risker både för nämnd och enskilda skolor i samband med att elevkullarna förväntas bli betydligt mindre framöver, eftersom såväl nämndens som skolornas ekonomi baseras på elevantal. Redan under 2024 minskade antal grundskoleelever i Göteborg med drygt 700 elever.

2 Väsentlig styrinformation till kommunledningen

2.1 Verksamhetens utveckling

I följande avsnitt beskrivs verksamhetens utveckling utifrån ett antal nyckeltal kopplat till produktionsmål och resultat.

2.1.1 Redovisning av resultat

Volym-, intäcks- och kostnadsutveckling

	2024	2023	2022
Nettokostnadsutveckling	5,3%	5,3%	3,3%
Antal månadsanställda	9 881	9 801	10 144
Antal och andel elever Kommunal Grundskola i Gbg	46 939 (75,0%)	47 631 (75,8%)	47 634 (76,3%)
Antal och andel elever Kommunal anpassad grundskola i Gbg	1 045 (1,7%)	933 (1,5%)	844 (1,4%)
Antal och andel elever Fristående grundskola i Gbg och övriga kommuner	14 585 (23,3%)	14 235 (22,7%)	13 951 (22,3%)
Antal och andel elever Fristående anpassad grundskola i Gbg och övriga kommuner	52 (0,1%)	34 (0,1%)	33 (0,1%)
Antal och andel fritidselever Kommunalt fritidshem i Gbg	21 186 (33,8%)	21 165 (33,7%)	20 173 (32,3%)
Antal och andel fritidselever Fristående fritidshem i Gbg och övriga kommuner	4 175 (6,7%)	3 962 (6,3%)	3 762 (6,0%)
Antal och andel unika deltagare Kulturskolans långa kurser*	6 605 (7,4%)	7 372 (8,3%)	7 452 (8,5%)
Antal och andel unika sökande Kulturskolans långa kurser*	3 617 (4,1%)	3 072 (3,5%)	4 420 (5,0%)
Antal unika deltagare Kulturskolans korta kurser*	903	–	–
Antal möten Kulturskolans öppna verksamheter*	12 270	–	–
Antal nyanlända elever**	502	733	1041

* Kulturskolan

Andel: beräknas utifrån befolkning 6-19 år

Unika deltagare: deltagare räknas en gång oavsett deltagande i flera ämnen eller kurser

Unika sökande: sökande räknas en gång oavsett ansökningar till flera ämnen eller kurser, sökande som är deltagare eller som står på uppehåll är inte medräknade

Möten: deltagare i öppen verksamhet registreras inte med personnummer, varje möte med ett barn eller ungdom räknas så deltagare kan räknas flera gånger

Kulturskolan använder sedan 2024 ett verksamhetssystem där alla verksamhetsformer registreras. Tidigare registrerades enbart deltagande i långa kurser vilket gör att historisk data för korta kurser och öppen verksamhet saknas.

Våren 2023 uppdatera alla sökande sin ansökan och icke aktuella ansökningar gallrades, därav den stora skillnaden mellan unika sökande 2022 och 2023.

** Största språket är engelska, men de flesta har ett annat modersmål. Majoriteten är arbetskraftsinvandrare. Ett tjugotal elever kommer från Ukraina.

Elevutveckling

Det totala antalet elever i grundskola och anpassad grundskola med hemkommun Göteborg har minskat med 212 i jämförelse med 2023 års årsrapport. I jämförelse med föregående årsrapport, består de största elevförändringarna av minskning i kommunal grundskola (-692), ökning i fristående grundskola (+350) och ökat antal elever i kommunal anpassad grundskola (+112). Mer utförlig beskrivning finns i avsnittet 2.1.3, övrig väsentlig information till kommunstyrelsen.

Personalutveckling

Antalet anställda har under 2023 och 2024 anpassats till nämndens ekonomiska förutsättningar. En viss ökning under årets sista månader har skett till följd av kompletteringsbudget.

Nettokostnadsutveckling

Nettokostnadsutvecklingen påverkas av generella löne- och prisökningar. Nettokostnadsutvecklingen för helåret 2024 var 5,3 procent vilket motsvarar 506 miljoner kronor. Kostnadsutvecklingen drivs bland annat av ökade hyreskostnader. Nettokostnadsökningen relaterade till hyror var 16 procent vilket motsvarar 204 miljoner kronor. Motsvarande kostnadsökning för personal är på 1,7 procent, vilket motsvarar 99 miljoner kronor.

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

	2024	2023	2022
Andel behöriga till gymnasiets yrkesprogram, hemkommun Göteborg	81,0%	82,1%	82,4%
Andel behöriga till gymnasiets yrkesprogram, kommunala skolor Göteborg	77,6%	76,9%	78,3%
Andel behöriga till gymnasiets yrkesprogram, fristående skolor Göteborg	89,8%	91,1%	91,7%
Andel elever som uppnått målen i alla ämnen årskurs 6, hemkommun Göteborg	67,6%	69,5 %	71,1%
Andel elever som uppnått målen i alla ämnen årskurs 6, kommunala skolor Göteborg	64,1%	66,2 %	67,2%
Andel elever som uppnått målen i alla ämnen årskurs 6, fristående skolor Göteborg	72,5%	73,1 %	75,7%
Elevnärvaro	88,3%	87,7 %	84,2%
Elevpengsutveckling netto kommunala skolor (i procent jmf med föregående år)	2,7%	3,7 %	3,5%

Antal månadsanställda avser antal anställda på månadslön i december månad.

Uppföljning andel elever som uppnår mål i alla ämnen samt behörighetsgrad bygger på vårterminsbetyg.

Andel elever som uppnår mål i alla ämnen och som når gymnasiebehörighet till ett yrkesprogram har minskat under några års tid, sett till alla elever som är folkbokförda i Göteborg. Denna negativa trend med sjunkande elevresultat sker både för elever inom den kommunala grundskolan och för elever inom skolor med fristående huvudmän. Bakom de sammanvägda studieresultaten som redovisas ovan finns en stor variation mellan studieresultat på skolnivå. Den bristande likvärdigheten är fortfarande ett påtagligt problem och kräver fortsatt fokus på åtgärder som syftar till att öka likvärdighet. Uppföljning av elevernas kunskapsresultat sker även i avsnittet styrinformation till nämnden.

När det gäller elevernas närvaro kan en ökning noteras för de senaste tre åren vilket är positivt eftersom närvaro i skolan är en grundförutsättning för lärande.

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

Grundskolenämnden rapporterar inga avvikelser i samband med årsrapport 2024.

2.1.3 Övrig väsentlig information till kommunstyrelsen

I följande avsnitt beskrivs styrinformation som grundskolenämnden bedömer är väsentlig för kommunstyrelsen.

Område stadsgemensamt

I december 2024 beslutade förskolenämnden, grundskolenämnden samt nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning att hemställa kommunfullmäktige om att ändra grundskolenämndens och utbildningsnämnden reglemente gällande område Stadsgemensamt. Ändringen skulle innebära att Språkcentrum överförs till grundskoleförvaltning samt att resurserna för Center för skolutveckling delas upp mellan förvaltningarna.

Syftet är att använda resurserna mer effektivt utifrån förvaltningarnas behov för att åstadkomma skillnad för barn och elever inom nämndernas verksamhet.

Ändringarna föreslås gälla från och med 1 juli 2025 och kräver även justering av kommunbidrag. Hemställan har expedierats till stadsledningskontoret som nu bereder ärendet så att politisk behandling kan ske under våren. Ärendet ska dessförinnan tas upp för dialog och samverkan i stadens centrala samverkansgrupp (CSG). En första information om ärendet lämnas i CSG den 16 januari.

Tingsrättens dom om dödsolyckan på Sjumilaskolan 2022

Grundskoleförvaltningen har mottagit tingsrättens dom om arbetsmiljöbrott efter dödsolyckan på Sjumilaskolan den 2 mars 2022. Den tidigare rektorn friades från ansvar. Göteborgs Stad dömdes dock att betala 1,2 miljoner kronor i företagsbot utifrån att tingsrätten konstaterade att staden hade kännedom om bakomliggande risker i skolmiljön och att dessa inte hade omhändertagits med tydlig ansvarsfördelning mellan fastighetsägaren och verksamhetsansvariga. Domen avseende företagsbot har överklagats av både staden och åklagaren. Åklagaren yrkar på att företagsboten ska höjas till 1,5 miljoner kronor.

Ett förbättringsarbete utifrån domen har inletts i syfte att stärka process och ansvarsfördelning mellan fastighetsförvaltning och skolverksamhet avseende riskbedömning och åtgärder för elevers fysiska arbetsmiljö.

Nedskrivna elevprognoser

Under 2024 har Sveriges kommuner och regioner (SKR) gjort kraftiga nedskrivningar av tidigare befolkningsprognoser för de kommande åren. Befolkningen i åldrarna 6-15 år prognosticeras att sjunka kraftigt kommande år. Enligt beräkningar från SCB prognosticeras antal 6-15 åringar i Göteborg minska med cirka 1 700 från 2024 till 2027 och med cirka 3 600 från 2024 till 2029. Redan under 2024 har elevantalet minskat med cirka 700 elever jämfört med föregående år.

Den främsta orsaken till förväntat färre antal elever i grundskolan är ett lägre barnafödande. Det har minskat flera år i rad och det finns idag inget som tyder på att barnafödandet vänder uppåt. Tidigare mönster, där barnafödande följer konjunktursvängningar, syns inte längre. Andra kommuner i landet ser samma mönster med allt färre barn som föds. Fler har också utvandrat och många av dem som har utvandrat var i åldrarna 6 - 15 år. Samtidigt har nya regler för arbetskraftsinvandring lett till en minskning av invandringen.

Antal elever i Göteborgs kommunala grundskolor påverkas också av att andel elever i fristående skolor och i anpassad grundskola har ökat de senaste åren. Antal elever i fristående skola i Göteborg har ökat med cirka 1 000 elever från 2019 till

2024. Under samma period har antal elever som går i anpassad grundskola ökat med cirka 500 elever (med hemkommun Göteborg).

Eftersom nämndens ramtilldelning baseras på antal 6 - 15-åringar i befolkningen riskerar utvecklingen att få stora konsekvenser för nämndens verksamhet. Det kommer att krävas färre utbildningsplatser totalt över staden och med bibehållen skolstruktur kommer många skolor att minska i elevantal och därmed även få en lägre budget. För enskilda skolor innebär minskat elevantal en utmaning i att planera för lagom stora klasser och säkra rätt kompetens och lärarbehörighet. Mindre skolor bedöms vara mer sårbara när elevantal snabbt ändras.

Nämndens bedömning är att det krävs en ökad takt i att förändra skolstrukturen, i enlighet med nämndens principer, för att säkra att stadens skolor har organisatoriska förutsättningar att klara sitt uppdrag. Det kan handla om att minska antal skolor för att minimera antal tomma skolplatser, minska driftskostnader som måltid och städ samt lokalhyror.

Nämnden bedömer att denna demografiska förändring och dess konsekvenser är en angelägenhet för hela Göteborg. Nämnden planerar för utökade kommunikationsinsatser och medborgardialoger utifrån möjliga konsekvenser och handlingsalternativ till följd av dessa förändrade förutsättningar.

2.2 Uppföljning av kommunfullmäktiges budgetmål

I följande avsnitt beskrivs utveckling utifrån de sju övergripande budgetmålen som är gemensamma för alla nämnder och bolag i Göteborgs Stad.

2.2.1 Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.

Skolans främsta bidrag till ett jämlikt samhälle är god utbildning som möjliggöra att alla elever får möjlighet att fortsätta till vidare studier och yrkesliv. Skolan ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande demokratiska värderingar. Målet tangerar bland annat stadens plan för att inga områden ska vara utsatta samt plan för arbetet med nationella minoritetsfrågor.

I läroplanen för grundskolan står att alla elever ska lära sig om minoriteternas historia och kultur och att elever tillhörandes någon av de nationella minoriteterna har rätt till modersmålsundervisning i sitt minoritetsspråk. Alla vårdnadshavare informeras om rätt till modersmålsundervisning och den utökade rätten till modersmålsundervisning i nationellt minoritetsspråk. För att stärka de nationella minoriteternas kultur och historia uppmärksammar flera skolor nationella minoriteternas högtidsdagar. I arbetet med romsk inkludering är brobyggare en viktig funktion som arbetar som en länk mellan hemmet och skolan samt genom att stötta skolor, elever och vårdnadshavare på olika vis med målet att romska elever ska avsluta grundskolan med godkända betyg.

Ökad likvärdighet har sedan starten 2018 varit ett av grundskolenämndens förstärkningsområden. Skola som arena är ett arbetssätt för att formalisera samverkan för att öppna upp skolan som en mötesplats utanför skoltid. Arbetssättet utgår från barnens behov och syftar till att skapa mer jämlika uppväxtvillkor. Under 2024 finns arbetssättet på 22 skolor, och deltagarstatistiken visar att det varit 125 000 besök under året. Ett medvetet arbete med att attrahera flickor har gett resultat och könsfördelningen är nu helt jämn. Barn som går i anpassad grundskola

deltar också i aktiviteter.

Det ingår vidare i skolans uppdrag att ge eleverna inflytande över utbildningen anpassat efter ålder och mognad. Detta är en viktig del av att rusta eleverna för att bli aktiva samhällsmedborgare. Under 2024 erbjöds fortbildning till ansvariga för elevråd och elevskyddsombud. Utpekade dialogskolor är ett arbetssätt för att från huvudmannanivån få med elevers och vårdnadshavares synpunkter i kvalitetsarbetet och ärenden som berör dem.

Det systematiska värdegrundsarbetet är basen för skolornas strävan efter att alla elever ska vara trygga i skolan. Förvaltningen stöttar skolorna i förbättrad systematik i arbete med bland annat HBTQI, elevinflytande samt mot rasism.

Av eleverna i Göteborg som gick ut årskurs 9 vårterminen 2024 var 77,4 procent behöriga till gymnasiets yrkesprogram. Att få en större andel av eleverna att nå gymnasiebehörighet är högsta prioritet för grundskolenämnden och kan på sikt bidra till en jämlik och trygg stad.

2.2.2 Segregationen i Göteborg ska brytas.

Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018-2026 anger riktningen för stadens arbete för minskad segregation. Grundskolenämndens arbete är centralt för både målområdet *Skapa god start i livet och goda uppväxtvillkor* samt målområdet *Skapa förutsättningar för arbete*. Skolans främsta bidrag till att minska segregationen är att möjliggöra för alla elever att fortsätta till vidare studier och yrkesliv. Programmets målområden ligger i linje med skolväsendets kompensatoriska uppdrag som innebär en strävan att uppväga skillnader i barns och elevers förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Grundskolenämndens resursfördelningsmodell syftar till att kompensera för skolors olika förutsättningar och rikta resurser dit de behövs som bäst. I föregående års uppföljningar har förvaltningen identifierat behov av att ytterligare möta de särskildheter det innebär att bedriva skola i utsatta områden. Grundskoleförvaltningen arbetar därför bland annat med ett pilotprojekt med målet att hitta nya och mer effektiva former för stöd till skolor där måluppfyllelsen är låg. En liknande insats är den lovskola som anordnas i Nordost för elever i årskurs F-3. Sommaren 2024 deltog cirka 275 elever från 18 olika skolor i lovskolan som fokuserar på svenska och simning. Denna lovskola finansieras med externa medel och bemannas med lärarstudenter och elevassistenter. Insatsen bidrar till att minska läsglappet som kan uppstå för elever vid lång ledighet, särskilt för den som inte har svenska som modersmål.

Grundskoleförvaltningen samverkar med Socialförvaltningarna kring Skolsociala team som utgörs av personal från skola och socialtjänsten som samverkar för trygghet och studiero och för att öka elevernas närvaro i skolan. I alla utbildningsområden bedrivs Trygg-i-arbete tillsammans med Polis och Socialtjänst för att kunna bemöta lokala trygghetsfrågor. Kulturskolan arbetar aktivt för att bryta segregation genom att rikta öppen verksamhet och korta kurser till områden och barn och ungdomar som annars sällan deltar på de långa kurserna.

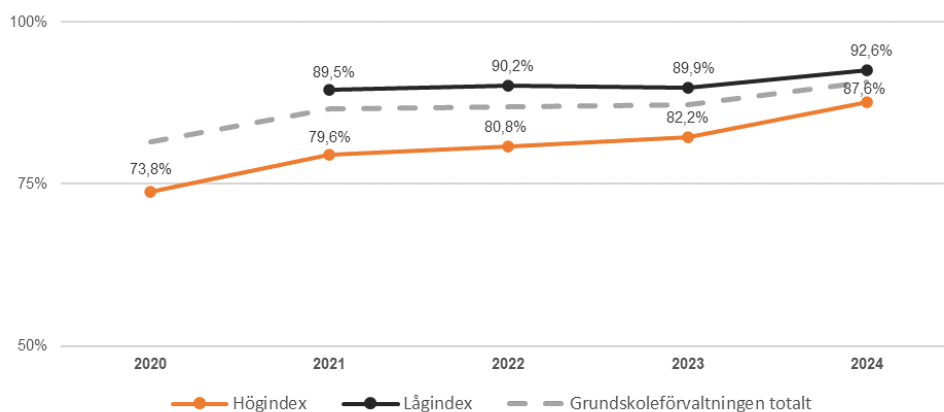
Vid kartläggning av elevernas kunskaper i de tidiga åren syns redan från förskoleklass stora skillnader på gruppnivå mellan elever i socioekonomiskt starka områden och elever i socioekonomiskt svaga områden. Skillnader mellan elevgrupper syns också tydligt i de senare åren. I vissa skolor når nästan alla elever behörighet medan behörigheten ligger under 30 procent på andra skolor. Grundskoleförvaltningens främsta prioriteringar är utveckling av undervisningens kvalitet, att samordna och stärka kompensatoriska insatser och att skapa en hållbar skolstruktur som innebär god kontinuitet för eleverna.

2.2.3 Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.

Förvaltningen har sedan nämndens etablering framgångsrikt drivit flera strategier för att stärka kompetensförsörjningen. Dessa har i synnerhet riktats mot socialt utsatta skolor, vilket bidragit till ökande legitimationsgrad och kontinuerligt minskande legitimationsgap mellan stadens lågindex- och högindexskolor. Förvaltningen har även haft i uppdrag att utreda vilka särskilda anställningsvillkor som kan erbjudas för att förbättra rekryteringsförutsättningar på skolenheter med sociala utmaningar. Uppföljningen nedan avser även att beskriva hur detta uppdrag har omhändertagits.

Andel legitimerade lärare per låg och högindexskolor

Genom grafen nedan beskrivs andel legitimerade lärare av månadsanställda lärare per mars. Avser lärare i både grundskola och anpassad grundskola.

Socioekonomiskt viktad resursfördelning har möjliggjort bättre arbetsvillkor, som färre elever per lärare och fler stödjande roller, vilket i sin tur bidragit till minskad arbetsbelastning och tryggare arbetsmiljöer.

Nyttjande av karriärtjänster, med löneökningar på 10 000 kronor för förstelärare, har till del bidragit till att attrahera erfarna lärare till högindexskolor. Dock behöver kopplingen mellan nyttjande av karriärtjänster och utvecklingen av undervisningskvaliteten stärkas.

Samverkan med lärosäten har inneburit att lärarstudenters verksamhetsförlagda utbildning har prioriterats mot högindexskolor, vilket underlättat rekrytering och effekten av förvaltningens introduktionsprogram samt främjat deltagande skolors kompetensutveckling.

Statsbidragsfinansierade arbetsmiljöinsatser har förstärkt bemanning och kompetensutveckling, vilket i flera skolenheter bidragit till tryggare arbetsmiljö, minskad stress och lägre personalomsättning. Dock finns stora utmaningar med den kortsiktigheten i finansieringen.

Utifrån uppföljningen framkommer behov av tydligare koppling mellan etablerade strategier för kompetensförsörjning och enheternas kvalitetsarbete. Både avseende hur karriärtjänster nyttjas för skolutveckling och hur skolornas kvalitetsarbete och ledarskap nyttjas för att attrahera kvalificerade lärare.

Det kompensatoriska uppdraget behöver ytterligare stärkas och ambitionsnivån i arbetet med att motarbeta pedagogisk segregation höjs till att socialt utsatta skolenheter behöver attrahera, rekrytera och behålla stadens bästa lärare. Detta behöver ses som en målsättning och angelägenhet för förvaltningens samtliga chefer och medarbetare. Som del i detta arbete ska en utvärderingsbar pilot inom projektet Pilotskolor Nordost genomföras där förstärkt marknadsföring och

internkommunikation kombineras med test av tidsbegränsat anpassade anställningsvillkor.

2.2.4 Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.

Kommunal service, exempelvis i form av grundskola, är en förutsättning för en hållbar stadsutveckling, en levande stad och pågående bostadsexploatering. Förvaltningen följer stadens riktning inom lokalförsörjning och dess nyckeltal om friytor som är utgångspunkt vid nybyggnation och inhyrning.

Grundskolenämnden rapporterade i delårsrapport augusti om utmaningar i den strategiska planeringen som råder i staden för att säkerställa att behoven av nya skolor tillgodoses. Behovet av skolplatser behöver säkerställas och omhändertas i ett tidigare skede, i en mer övergripande och långsiktig planering.

Grundskoleförvaltningen aviserade utmaningar med att detta inte görs i tillräcklig utsträckning och att det saknas ett systematiskt och strategiskt hanteringssätt för övergripande geografiska områden. En effekt av denna brist är ineffektiva och kostsamma lösningar. Istället för färre skolor, med god lokalisering och anpassad volym, riskerar staden tvingas bygga betydligt fler skolor, med sämre lokalisering som inte är ekonomiskt bärkraftiga samt med sämre förutsättningar för god pedagogik.

Under hösten 2024 har initiativ tagits till gemensamma områdesforum mellan stadsbyggnadsförvaltningen, exploateringsförvaltningen, stadsfastighetsförvaltningen samt större verksamhetsnämnder avseende taktisk och strategisk planering. Förvaltningen ser detta som en positiv utveckling för att få en mer övergripande och strategisk planering i staden och bedömer att detta bidrar till kommunfullmäktiges mål.

2.2.5 Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.

Långsiktigt bedöms en god undervisning i enlighet med läroplanernas skrivningar vara förvaltningens viktigaste insats för klimatomställning och biologisk mångfald. Läroplanerna för grundskolan och för den anpassade grundskolan lyfter miljöperspektivet, med syftet att ge alla elever grundläggande kunskap och förhållningssätt som värnar såväl närmiljö som människors hälsa och välbefinnande. Inom förvaltningen finns flera aktiviteter planerade i linje med kommunfullmäktiges mål. Exempelvis utveckling av konceptet klimatlyftet och olika samverkansprojekt gällande pedagogiska naturmiljöer och beteendeförändringar gällande energianvändning.

Vid senaste stödjande miljörevisionen bedömdes att grundskoleförvaltningen delvis har ett systematiskt miljöarbete. Arbetet för att integrera miljöfrågorna i den ordinarie styrningen fortsätter. En utmaning är att grundskoleförvaltningen är en lagstyrd verksamhet med många styrande dokument att följa samt att det är en stor organisation med verksamhet på många olika platser. Rekommendationer efter miljörevisionen omfattade bland annat att organisera för att effektivt driva ett systematiskt miljöarbete, säkerställ att kemikalie- och avfallsfrågorna omhändertas för säker och effektiv hantering och öka kunskapen i organisationen om stadens miljö- och klimatprogram. Utöver rekommendationerna fokuserar förvaltningen fortsatt på att minska klimatpåverkan från måltider, öka andelen ekologiska livsmedelsinköp samt minska avfall.

2.2.6 Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.

För att säkra skolverksamhet av god kvalitet i hela staden, för elever idag och i framtiden, behöver grundskoleförvaltningen fortlöpande göra justeringar i skolstrukturen. Nämndens grundläggande principer för skolorganisation syftar till att skapa förutsättningar för såväl pedagogisk som ekonomisk bärkraftighet och en god kompetensförsörjning. Under 2021 genomförde grundskoleförvaltningen ett omfattande arbete för att lägga en grund för hållbar skolstruktur genom en större omorganisation av skolenheterna. Detta medförde under en period ökad personalomsättning hos skolläda vilket kan ha haft negativ effekt för personalens arbetsmiljö och i slutändan elevernas kunskapsutveckling. Vid årets uppföljning av personals och organisatoriska förutsättningar syns en positiv utveckling i flera delar av chefers och medarbetares förutsättningar vilket förhoppningsvis framgent kan bidra till elevernas resultat.

Antalet elever i Göteborgs grundskolor har minskat och förväntas fortsätta minska under de kommande åren. Detta leder till minskade resurser för grundskolan och ställer krav på organisatoriska anpassningar för att kunna upprätthålla en hög kvalitet i undervisningen både för nuvarande och kommande elevkullar. Om förvaltningen inte arbetar förebyggande och åtgärdande för en mer bärkraftig organisation är risken stor att en allt mindre del av elevpengen kan nyttjas till undervisning då lokalkostnader kommer att öka i relation till antal elever.

Utveckling av undervisningens kvalitet är avgörande för att möta göteborgarnas förväntningar på skolan. Förvaltningen arbetar för att stärka varje skolas förmåga att utveckla undervisningens kvalitet för att varje elev ska ha möjlighet att efter avslutad grundskola eller anpassad grundskola fortsätta med vidare studier eller annan sysselsättning.

2.2.7 Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.

Grundskoleförvaltningen bedriver sedan ett flertal år ett stabilt partsgemensamt arbetsmiljöarbete. Nedan beskrivs de områden som har varit i särskilt fokus under året.

Arbetsbelastning, uppdragsdialog och hållbara tjänster

Partsgemensamt utvecklingsarbete har bedrivits för att utveckla rutiner för uppdragsdialog, tjänstefördelning och schemaläggning.

Hot och våld i skolan

Det förebyggande arbetet mot hot-och-våld-situationer har integrerats i förvaltningens rutiner för arbetsmiljöarbetet. I detta ingår rutin för riskinventering och handlingsplan vid hot och våld samt dialog- och utbildningsmaterial om skolpersonals ansvar att förebygga och hantera ordningsstörningar. Det systematiska personsäkerhetsarbetet har därutöver integrerats i förvaltningens arbete med krisberedskap. Därutöver har förvaltningens digitala utbildningar om hot och våld utökats med bemötande inom yngre åldrar och anpassad grundskola.

Förenkla, fördjupa och tydliggöra det systematiska arbetsmiljöarbetet

Stödmaterial och rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet har utvecklats och omarbetats. Fokus har varit att förenkla, fördjupa och tydliggöra för att ge bättre förutsättningar för det lokala arbetsmiljöarbetet. Verktyg så som APT-material har tagits fram med särskilt fokus på chefers arbetsmiljö.

Utveckling av arbetsmiljö och arbetsvillkor

I medarbetarenkät 2024 har förvaltningens HME ökat med 4,6 indexenheter, från

76,7 till 80,2. Främst är detta drivet av kraftig ökning av index Motivation med 6,9 indexenheter och ökning av index för Ledarskap med 5,5 indexenheter. Samtidigt visar frågorna inom index för arbetsbelastning och återhämtning på tydliga resultatförbättringar.

Jämfört med helår 2023 har förvaltningens sjukfrånvaro minskat med 0,4 procentenheter. Sjukfrånvaron 1-14 dagar har fortsatt att minska.

Resultaten ses som påverkade av att förvaltningen

- under året haft budget och bemanning i balans
- har kontinuitet i strategierna för tydligare ansvar och ledning med fokus på hållbara skolenheter, chefers organisatoriska förutsättningar, möjlighet till kollegialt stöd i ledningsteam och satsningar på förvaltningsgemensam team- och ledarutveckling.
- har god systematik i arbetsmiljö- och rehabiliteringsprocesserna
- bedriver ett alltmer systematiskt kvalitetsarbete för en kvalitativ undervisning

Sammantaget bedöms att medarbetares arbetsmiljö och arbetsvillkor har förbättrats sedan motsvarande period förutvarande år. Främst utifrån ökad upplevd möjlighet till ett tillitsbaserat ledarskap, stabil bemanning och ett ökat fokus på grunduppdrag och kvalitativ undervisning. Kvarvarande utmaningar är skolpersonalens upplevda utsatthet för hot-och-våld-situationer och elevassistenter höga sjukfrånvaro.

3 Övrig uppföljning till kommunledningen

3.1 Väsentliga personalförhållanden

3.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv

	2024	2023	2022
Total sjukfrånvaro (%)	7,5	7,9	8,1
Förvaltningsextern personalomsättning (%)	7,7	9,0	10,4
Antal årsarbetare	9 604,1	9 960,0	9 809,7

Den totala sjukfrånvaron fortsätter att minska. Jämfört med helår 2023 har totala sjukfrånvaron minskat med 0,4 procentenheter. Minskningen förklaras av minskad korttidssjukfrånvaro, 1-14 dagar, inom samtliga av skolans yrkesgrupper. Jämfört med år 2023 har den korta sjukfrånvaron inom verksamhetsområde skola minskat med 0,4 procentenheter, vilket innebär att skola är det verksamhetsområde på stadennivå där korttidssjukfrånvaron har minskat mest. Yrkesgruppen elevassistenter har fortsatt hög och ökande sjukfrånvaro men även bland elevassistenterna har den korta sjukfrånvaron minskat kraftig med 0,8 procentenheter.

Personalomsättningen i förvaltningen har minskat med 1,3 procentenheter jämfört med år 2023. På yrkesgruppsnivå är den relativa minskningen störst för skolsköterskor, administratörer, lokalvårdare, vaktmästare, kockar och lärare i fritidshem. Samtidigt minskar också personalomsättningen tydligt bland förvaltningens primära yrkesgrupp lärare, där personalomsättningen minskat med 1,0 procentenheter, från 7,6 procent till 6,6 procent. Det finns tydliga tecken på att minskad personalomsättning inte enbart beror på konjunkturläge utan är relaterad till ökad nöjdhet med ledarskap, minskad upplevd arbetsbelastning och ökad trivsel i arbetet generellt.

3.1.2 Analys av situationen inom HR-området

Grundskolenämnden fortsätter att ha positiv utveckling på centrala indikatorer inom HR-området. Förvaltningsextern personalomsättning har sedan 2023 minskat med 1,3 procentenheter. Den korta ackumulerade sjukfrånvaron har minskat från 3,4 procent för helår 2023 till 3,0 procent för helår 2024. Andelen legitimerade lärare i grundskola och anpassad grundskola ökar kontinuerligt, med minskande gap mellan högindexskolor och lågindexskolor. I årets medarbetarenkät har index för hållbart medarbetarengagemang (HME) ökat med tre indexenheter, från 77 för år 2023 till 80 för år 2024. Förändringen av HME är driven av kraftigt ökad motivation (+ 5 indexenheter) och fortsatt ökning av index ledarskap (+ 4 indexenheter).

Förändringsarbete

Det ekonomiska anpassningsarbete som genomfördes under 2023 och inledningen av 2024 tillsammans med ekonomisk ramökning har inneburet att bemanningen legat i nivå med, och stundtals under, de ekonomiska förutsättningarna.

Tillsammans med ett närmare ledarskap i styrkedjan har stabiliteten i styrning och bemanning gett goda förutsättningar för ett ökat fokus på att förvaltningen tillsammans ska arbeta för att öka elevernas måluppfyllelse. I detta syfte har under året också en översyn av den centrala förvaltningen genomförts.

Förvaltningens arbetsmiljö och kompetensförsörjningsarbete beskrivs under 2.2.7 och 2.2.3.

Bedömning

Det positiva utfallet för samtliga indikatorer inom HR-området har i tidigare rapportering i huvudsak tolkats som drivet av externa omvärldsfaktorer. Det kan nu konstateras att förvaltningen, i de flesta indikatorer, har en mer positiv utveckling än staden i övrigt. Resultatet ses därmed som drivet av att förvaltningen har hållit fast vid ett systematiskt arbete utifrån förvaltningens övergripande förstärkningsområden: Tydligare ansvar, styrning och ledning, ökad likvärdighet samt ökad kvalitet i undervisningen. Särskilt gäller detta för arbetet med bärkraftiga skolenheter, stärkta förutsättningar för skolornas ledningsteam och ökad lärarbehörighet för i synnerhet socialt utsatta skolor.

Utifrån ovanstående utveckling bedöms förvaltningen ur ett HR-perspektiv ha relativt goda förutsättningar att på kort sikt utföra grunduppdraget. I det längre perspektivet möter dock förvaltningen relativt stora utmaningar.

Utmaningar

De kvarvarande utmaningarna gäller främst kompetensförsörjningen av anpassad grundskola, hög sjukfrånvaro bland elevassistenter och hög andel skolpersonal som upplever sig utsatta för hot- och-våldssituationer. Av dessa bedöms främst bristen på speciallärare ha negativ påverkan på genomförande av grunduppdraget och utbildningens kvalitet inom anpassad grundskola.

Därutöver står skolan, som övriga samhället, inför stora förändringar i den demografiska utvecklingen. Förvaltningen ser därmed ett ökat behov av att säkerställa effektiva processer för organisering, bemanning och karriärväxling.

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Analys av årets utfall - Nämnder

Resultatredovisning i sammandrag

Belopp i miljoner kronor	Bokslut 2024	Budget 2024	Avvikelse	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Intäkter	1 140	1 117	23	1 070	1 067
Kostnader	-11 147	-11 047	-100	-10 571	-10 085
Kommunbidrag	10 047	9 930	117	9 412	9 017
Kommuninterna bidrag	116	0	116	85	115
Resultat	156	0	156	-4	114
Eget kapital	146	146	0	150	80

Kommunbidrag är inklusive kompletteringsbudget. Kommuninterna bidrag avser hemställda medel från kommuncentral post.

Grundskolenämndens resultat för verksamhetsåret 2024 innebär en positiv avvikelse på 156 miljoner kronor jämfört med budget. Det motsvarar cirka 1,5 procent av kommunbidraget. Nämnden återställer därmed det underskott på 4

miljoner kronor som fastställdes i samband med årsbokslut för 2023. Året har präglats av en försiktig ekonomisk planering, vilket märks på alla nivåer i organisationen.

Utbildningsområdena har vid årets slut ett sammanlagt positivt resultat på 126 miljoner kronor vilket motsvarar en budgetavvikelse på 2,5 procent. I resultatet ingår 77 miljoner kronor av den kompletteringsbudget som kommunfullmäktige beslutade om 21 mars 2024. En delförklaring till resultatet är att skolorna haft svårt att planera för och använda tillskottet under 2024. En annan förklaring är att förvaltningen som helhet och många skolor kan förvänta sig ett minskat elevantal framöver och att skolorna därför förhållit sig försiktiga i sin ekonomistyrning. Genom att hålla tillbaka kostnader något kan skolorna försöka minska behov av anpassningar under nästa år och därmed undvika ryckighet i bemanning.

Det positiva resultatet påverkas även av att den förvaltningscentrala organisationen har varit restriktiv med ersättningsrekryteringar. Grundskoleförvaltningens centrala avdelningar samt förvaltningsövergripande budget redovisar en positiv avvikelse för 2024 på 30 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen förklaras till stor del av vakanta tjänster samt planerade utvecklingsprojekt som har skjutits fram eller inte genomförts fullt ut under året. Under 2024 har den förvaltningscentrala organisationen minskat i bemanning jämfört med budget med knappt nio procent. Ökningen av vakanta tjänster förklaras av stadens generella anställningsprövning samt förvaltningens interna omorganisation. Förvaltningens omorganisering beskrivs även som del av nämndens verksamhetsuppföljning i avsnitt 5.

3.2.2 Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder

Kommuncentral post (Belopp i tkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Investeringsrelaterade driftskostnader	122	87	-35

Kommuncentralt reserverades 120 miljoner kronor för investeringsrelaterade driftskostnader under 2024. Grundskoleförvaltningens sammanlagda kostnader uppgår till 122 miljoner kronor för 2024 och kompensation har mottagits för motsvarande 71 procent av kostnaden. Det innebär att 35 miljoner kronor för investeringsrelaterade driftskostnader täcks av nämndbidraget.

Förvaltningen har under året prognosticerat med att inte få full täckning för investeringsrelaterade kostnader.

3.2.3 Uppföljning av erhållna statsbidrag

Under verksamhetsåret 2024 erhöll grundskoleförvaltningen 636 miljoner kronor i riktade statsbidrag. Merparten av bidragen, 90 procent, kommer från Skolverket. I förhållande till grundskolenämndens kommunbidrag uppgår statsbidragen till 6 procent och merparten av statsbidragen finansierar personalkostnader. Bortsett från att några statsbidrag slås ihop till ett bidrag, fortsätter statsbidragen att öka i antal. Flertalet bidragsramar på nationell nivå ökar också. Förvaltningarna inom utbildningskedjan har ett nära samarbete kring de riktade statsbidragen både genom kunskapsutbyte och samordnade ansökningar.

Specialdestinerat/riktat statsbidrag	Ersättning och/eller uppbokad fordran avseende 2024 (tkr)	Spec-kod	Bidragsgivare
Stärkt kunskapsutveckling (före detta likvärdig)	322 680	9071	Skolverket
Lärarlönelyftet	64 096	9044	Skolverket
Arbetsmiljö och arbetsvillkor, lärare	57 917	9100	Skolverket
Karriärtjänster	49 356	9018	Skolverket
Asylsökande	24 092	9002	Migrationsverket
Specialpedagogik (flera bidrag)	19 494	9085	Skolverket/SPSM
Läroassistenter	14 829	9017	Skolverket
Fortbildning förskolelärare och lärare	14 769	9088	Skolverket
Läxhjälp	7 265	9021	Skolverket
Personalförstärkning elevhälsan	6 578	9114	Skolverket
Skolsociala team, nytt 2023	6 051	9133	Skolverket
Förberedande dansutbildning	5 376	9060	Skolverket
Skapande Skola	5 097	9060	Kulturrådet
EU-bidrag	5 009	9113	ESF
Utvecklingsbidrag till kulturskolor	4 383	9060	Kulturrådet
Lovskola	4 283	9031	Skolverket
Nära vård	4 034	9063	Socialstyrelsen
VFU-ersättning	3 887	9087	Universitetet
Litteraturbidraget	3 763	9019	Skolverket
Akutskolor	2 535	9129	Skolverket
Mjolkstöd	2 306	9086	Jordbruksverket
Papperslösa barn	1 803	9030	Skolverket
Specialpedagogik för lärande	1 483		Skolverket
Krisberedskap	1 350	9082	MSB
Ökad och jämlik tillgång till föräldrastöd	995	9130	MFOF
Litteraturstöd	851	9019	Kulturrådet
Psykisk hälsa	815	9050	Kammarkollegiet
Omsorg på kvällar, nätter, helger	415	9028	Skolverket
Icke folkbokförda elever	220	9030	Skolverket
Utveckla språk- och matematikundervisning (före detta Läsllyftet)	193	9033	Skolverket
Praktiknära forskning	131	9110	Skolverket
Förebygga kriminalitet för barn o unga	100	9131	Socialstyrelsen

Risk för återbetalning på totalt 15 miljoner kronor för statsbidragen Arbetsmiljö, skolsociala team och läxhjälp

3.3 Värdering av eget kapital

Det huvudsakliga syftet med nämndens eget kapital är att möjliggöra långsiktigt ekonomiskt tänkande i verksamheten så att hastigt förändrade förutsättningar kan överbryggas. Nämnden kan besluta om att ta eget kapital i anspråk.

Nämnden bör sträva efter att ha ett eget kapital på en nivå som motiveras utifrån verksamheten och de förutsättningar under vilken nämnden verkar. Nämnden ska därför årligen aktivt värdera den egna verksamheten utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv och skriftligen motivera en rimlig nivå på eget kapital. Eget kapital som överstiger denna nivå ska återredovisas till kommunstyrelsen. I detta sammanhang ska nämnden beakta de riktnivåer som gäller för samtliga nämnder.

Den beslutade riktnivån för eget kapital för grundskolenämnden är 75-125 miljoner kronor. Kommunfullmäktige har dock fastställt grundskolenämndens egna kapital till 150 miljoner kronor (dnr 0009/23). Årsbokslutet 2024 visar ett positivt resultat på 156 miljoner kronor, varav 4 miljoner kronor ska återställa underskottet som fastställdes i årsbokslut 2023. Det innebär att resterande överskott ska återföras till staden eftersom förvaltningens egna kapital uppgår till 150 miljoner kronor.

Förvaltningen ser stora ekonomiska risker inför 2025 varav de mest väsentliga är:

- Förändringar av nämndens skolstruktur inte sker i den takt som krävs för att säkerställa utbildningskapacitet som följer det minskade elevantalet.
- Ökade kostnader till följd av ökad andel av elever som går i anpassad grundskola.

Grundskoleförvaltningens bedömning av eget kapital är att det bör uppgå till 205 miljoner kronor vilket skulle utgöra cirka två procent av kommunbidraget. Grundskoleförvaltningen bedömer att det egna kapitalet för 2025 bör fastställas till 205 miljoner kronor enligt ovan.

3.4 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.4.1 Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll

Förvaltningen har sedan starten 2018 löpande utvärderat system för styrning, uppföljning och kontroll. Nämndens styrning och uppföljning har bland annat granskats av forskaren Lena Lindgren som på kommunstyrelsens uppdrag har utvärderat 2018 års omorganisering av förskola och grundskola. Lindgren konstaterade bland annat att nämndens styrmiljö är mycket komplex med en risk för målträngsel och rekommenderade att man skulle se över mängden mål och uppdrag. Dessa uppföljningar har bland annat föranlett beslut om förändrad organisation, förändrad delegation för individ- och tillsynsfrågor samt att uppdrag från nämnd till förvaltning nu har minskat.

I enlighet med grundskolenämndens arbetsordning har nämnden besvarat en utvärdering som bland annat visar att de beslutsunderlag som nämnden får bedöms hålla hög kvalitet och att planeringsdagarna bidrar till adekvat information och dialog utifrån nämndens uppdrag. Hur nöjda nämnden är med svar på frågor och övrig service från förvaltningen har minskat jämfört med förra året. Rutinen för frågor från nämnd har setts över och detta bör följas upp under 2025.

Styrkor och utvecklingsområden

Under 2024 har systematiken för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete etablerats, både genom återkommande verksamhetsbesök och förändrad uppföljningsstruktur. Förändringarna i uppföljning gäller både nämndens återkommande uppföljningsrapporter och huvudmannens uppföljning av skolornas kvalitetsarbete gällande elevernas måluppfyllelse. Förändringarna av huvudmannens kvalitetsarbete har även påverkat analys och bedömning av skolenheternas kvalitetsarbete. En styrka är att det finns ett stort intresse från nämnden att följa det systematiska kvalitetsarbetet.

Grundskolenämnden följer arbetsmiljöarbetet och följer månatligen upp arbetsmiljön utifrån ett årshjul. Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet har fått en tydligare koppling till huvudmannens systematiska kvalitetsarbete. Ytterligare önskvärd utveckling vore att även analys och åtgärder får ett större fokus för att det systematiska arbetsmiljöarbetet ska bli än mer effektivt.

Grundskolenämnden har fattat beslut om ett antal vägledande principer för hur skolstrukturen i Göteborgs Stad ska utvecklas. Dessa beslut medför ett långsiktigt förändringsarbete som bygger på att både förvaltning och nämnd tillsammans bidrar till ett organisatoriskt minne och fortsätter att driva förändringsarbete och ta beslut i linje med nämndens grundläggande principer. Därav är det viktigt att nämndens planering och uppföljning bidrar till det organisatoriska minnet, för att styrning uppföljning och kontroll ska fungera.

Nämnden följer arbetet med skolstruktur, utbildningskapacitet och befolkningsprognoser kontinuerligt under året utifrån ett årshjul. Ett utvecklingsbehov inför kommande år är att etablera tydligare kommunikation och dialog med berörda medborgare utifrån rådande förutsättningar, möjliga handlingsalternativ och konsekvenser av förändrad skolstruktur.

3.4.2 Brukarorienterad kvalitetsledning

Grundskoleförvaltningen har övergripande strukturer för att omhänderta synpunkter, erfarenheter och klagomål som en del i kvalitetsarbetet. Några av de mer inarbetade är nämndens klagomålshantering, synpunktshantering samt återkommande elevenkäter för elever i årskurs 2, 5 och 9. Nämnden följer löpande upp dessa områden som del i det systematiska kvalitetsarbetet och i förlängningen nämndens planering- och uppföljningsprocess. På enhetsnivå är det av särskild vikt att det systematiska kvalitetsarbetet fungerar väl.

Styrkor

Det finns tydliga skrivningar i skollag och läroplan som syftar till att skapa delaktighet så att elever ska kunna påverka former för sin utbildning. Personalen har därmed ett tydligt uppdrag att omhänderta och nyttja elevernas åsikter och övriga synpunkter som del i det systematiska kvalitetsarbetet. Förvaltningen stödjer skolenheternas arbete med elevers delaktighet och inflytande samt i uppdraget att samverka med hemmet. Detta görs genom stödmaterial, handledning och nätverk för medarbetare på skolenheterna.

Under 2023 etablerades ett antal dialogskolor som nyttjas i frågor där huvudmannen behöver perspektiv från elever och föräldrar. Dialogmodellen har permanentats under 2024 och under året har forumen använts för besvarande av en motion, i arbetet mot begränsande könsnormer samt i revidering av de trygghetsenkäter som många skolenheter använder.

Under 2023 tog förvaltningen fram en anvisning för att tydligare beskriva effekter för barn vid beslutsfattande. Under året har förvaltningen granskat och jämfört ett urval av tjänsteutlåtanden till nämnd, från perioden innan anvisningen till perioden efter, gällande huruvida barns bästa skrivs fram. Förvaltningen ser att 2024 års

tjänsteutlåtanden i högre grad följer anvisningen och att barn i större utsträckning lyfts fram som rättighetsbärare. Det finns även tydliga lagkrav och rutiner utifrån klagomålshantering samt tydliga lagkrav gällande alla skolors systematiska kvalitetsarbete som tar tillvara på synpunkter från de verksamheten är till för.

Förbättringsområden

Nämnden har identifierat att många enheters kvalitetsarbete behöver stärkas och förändringar har gjorts av uppföljning på huvudmannanivå under 2024, exempelvis gällande uppföljningsrapporter och dialogmodeller. Kvalitetsarbetet är tätt förenat med elevernas kunskapsutveckling eftersom ett välgrundat kvalitetsarbete är grunden för en god resursplanering och rätt bemanning på skolorna. Under 2025 planeras utbildningsinsatser för att säkerställa att skolornas resursplanering och bemanning i högre grad utgår från analys av elevernas resultat och behov.

Nämnden står inför potentiella förändringar av skolstrukturen inom flera områden i Göteborgs Stad. Tidigare erfarenheter visar att nämnden behöver inleda dialog om förutsättningar, olika handlingsalternativ och möjliga konsekvenser med berörda på ett tidigare skede än vad som skett förut.

3.4.3 Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah

Det har inte gjorts några anmälningar enligt Lex Maria eller Lex Sarah under 2024.

3.4.4 Uppföljning av antal medarbetare per chef

Antal medarbetare - per intervall	Antal chefer (se anvisning)
-19	53
20-25	51
26-30	73
31-40	81
41-50	25
51 -	3

Redovisning av medarbetare per första linjen chef avser biträdande rektorer och enhetschefer. Rektor ingår inte då de räknas som chef över chef.

Såväl förvaltningens skolenhetsorganisation som den centrala förvaltningen präglas av att varje enhet ska ha kompetens att utveckla och följa systematiska arbetssätt och samtidigt ha förmåga att anpassa sig till tillfälliga och komplexa utmaningar. Detta innebär relativt stora enheter som leds av chefer med tydliga chefsuppdrag. Utifrån enheternas storlek är det därför vanligt med olika former av arbetsledande eller samordnande roller såsom arbetsledande köksmästare, samordnare, verksamhetsutvecklare eller controllers med tydliga ledningsstödsuppdrag. Dessa över 100 arbetsledande eller samordnande tjänster ingår inte i ovanstående redovisning.

Förvaltningens redovisning av antalet medarbetare per chef har kvalitetsbrister. Redovisningen sker med hjälp av utdrag från uppgift om ansvarig chef i Personec och det finns felaktigheter i underlaget, bland annat beroende på att tjänstlediga medarbetare kan ha dubbelräknats.

Med reservation för ovanstående visar uppföljningen att hälften av förvaltningens första linjens chefer har 28 medarbetare eller färre. Var fjärde första linjens chef har 34 eller fler medarbetare. Nästan utan undantag ingår dessa chefer i ledningsteam och verksamheter som präglas av systematiskt organiserat distribuerat ledarskap.

4 Bokslut

Under detta avsnitt redovisas bokslut i form av resultaträkning och analys av faktorer som påverkar årsbokslutet.

4.1 Sammanfattande analys

Nedan analyseras intäkter och kostnader i jämförelse med budget utifrån faktorer som har haft stor betydelse för årsbokslutet.

Intäkter

Högre intäkter än budget på grund av att försiktighetsprincipen används vid budgetering av bland annat sålda platser. Denna princip används eftersom det finns en osäkerhet i hur många elever som väljer friskola.

Personalkostnader

Ökade personalkostnader på grund av att semesterlöneskulden var underbudgeterad på grund av att antalet semesterdagar inte var periodiserade på ett korrekt sätt. I övrigt är personalkostnaderna på förvaltningsnivå i balans mot budget.

Köp av huvudverksamhet

Högre kostnader jämfört med budget avseende köpta skolplatser på cirka 50 miljoner kronor. Det är svårt att budgetera köpta och sålda platser då det är svårt att prognosticera.

Lokal- och fastighetskostnader

Lägre kostnader än budgeterat på grund av bland annat tillfälliga modullösningar, att nya objekt inte har tagits i bruk samt en försiktighet vid budgetering av el- och andra driftskostnader på grund av osäkerhet kring inflation och elpriser.

Köp av entreprenad och tjänster

Ökade kostnader för studiehandledning och modersmål samt tolktjänster. Kostnader för inhyrd personal är även mer än budgeterat.

Övriga verksamhetskostnader

Högre kostnader än budgeterat på grund av extra inköp av läromedel.

Kommunbidrag

Högre kommunbidrag än budgeterat förklaras av kompletterande budget på 116,3 miljoner kronor, avropade kommuncentrala medel avseende investeringsrelaterade driftskostnader på 86,8 miljoner kronor samt sommarlovskort på 18,1 miljoner kronor.

4.2 Resultaträkning

	Årets utfall	Budget	Föregående års utfall
Taxor och avgifter	166 353	158 805	162 872
Hyror och arrenden	9 617	3 620	9 308
Bidrag	777 716	808 044	715 317
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	181 480	146 438	179 943
Försäljningsintäkter	4 491	8 674	2 800
Övriga intäkter	0	1 601	7
Verksamhetens intäkter	1 139 657	1 127 182	1 070 247
Lön ersättningar och förmåner	-4 148 403	-4 142 603	-4 137 501
Sociala avgifter och pensionskostnader	-1 919 830	-1 889 243	-1 831 992
Personalkostnader	-6 068 233	-6 031 845	-5 969 493
Lämnade bidrag	-1 024	0	-7
Köp av huvudverksamhet	-2 132 648	-2 082 305	-1 936 425
Lokal- och markhyror	-1 375 095	-1 435 291	-1 211 372
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-191 274	-156 104	-141 823
Bränsle, energi och vatten	-134	-17	-110
Kostnader för transportmedel	-5 389	-4 128	-5 609
Köp av entreprenad och tjänster	-468 373	-670 068	-414 573
Övriga verksamhetskostnader diverse	-904 287	-794 144	-891 518
Övriga verksamhetskostnader	-5 078 225	-5 142 057	-4 601 568
Verksamhetens kostnader	-11 146 458	-11 173 902	-10 571 060
Verksamhetens nettokostnader	-10 006 801	-10 046 720	-9 500 813
Kommunbidrag	10 162 839	10 046 720	9 496 823
Finansiellt netto	8		-165
Resultat	156 045	0	-4 155

5 Styrinformation till nämnden

Under detta avsnitt beskrivs fördjupad information till grundskolenämnden utifrån uppföljning av strategier i verksamhetsplanen, nuläge utifrån det systematiska kvalitetsarbetet, ekonomistyrning, lokalförsörjning, intern styrning och kontroll samt uppföljning av årets säkerhetsarbete.

5.1 Ekonomistyrning

I avsnittet som följer beskrivs budgetförutsättningar och ekonomisk uppföljning av nämndens verksamhet. Sammantaget bedömer förvaltningen att ekonomistyrning under 2024 har präglats av ansvarstagande och försiktighet. Grunden lades redan under 2023 då förvaltningen genomförde kraftiga anpassningar av verksamheten för att vara i ekonomisk balans inför 2024.

Budgetförutsättningar 2024

2024 års budget har sammantaget inneburit att grundskolenämndens verksamheter och skolområden haft sämre förutsättningar än 2023, på grund av kraftigt höjda kostnader för sociala avgifter. Den genomsnittliga elevpengen täckte inte den prognostiserade ökningen av det sammanvägda prisindex som Sveriges kommuner och regioner (SKR) förutspådde för 2024. Detta ledde till att samtliga skolområden och verksamheter behövde genomföra en effektivisering på minst 2,2 procent under året. Eftersom effektiviseringen baserades på en ekonomi i balans för 2023, och många skolområden redan hade underskott från föregående år, krävdes ytterligare åtgärder för att uppnå ekonomisk balans under 2024.

Ekonomisk uppföljning

Verksamhetsåret 2023 präglades till stor del av skolområdenas åtgärdsarbete för att nå en ekonomi i balans. Åtgärdsplanerna från 2023 bidrog till att bemanningen under första halvåret 2024 låg under den budgeterade nivån och att skolområdenas ekonomi var i balans. Under vårterminen 2024 var antalet heltidstjänster cirka 500 färre jämfört med samma period 2023. Under höstterminen har bemanningen successivt ökat. Även den faktiskt arbetade tiden (inklusive timvikarier) har ökat under höstterminen.

Grundskoleförvaltningens helårsresultat för 2024 visar en positiv avvikelse på 156 miljoner kronor jämfört med budget. Det motsvarar cirka 1,5 procent av kommunbidraget. I resultatet ingår 77 miljoner kronor av den kompletteringsbudget som kommunfullmäktige beslutade om den 21 mars 2024. Det positiva resultatet beror dels på att många skolor inte hann använda tillskottet i kompletteringsbudgeten innan årsskiftet, dels på en försiktighetsprincip med anledning av det stora åtgärdsarbetet under 2023 och att många skolor även märkt av ett minskat elevantal och därför anpassat kostymen inför kommande år för att undvika snabba förändringar i bemanning. Skolornas resultat har även påverkats av förvaltningens hantering av över- och underskott. I och med att nämndens budget var i balans kunde tidigare upparbetade överskott på 40 miljoner kronor betalas ut till skolorna.

Vid en sammanställning efter årets resultat har 39 skolområden ett inarbetat överskott på sammanlagt 99 miljoner kronor och 15 skolområden ett underskott motsvarande 18 miljoner kronor. Enligt grundskolenämndens regler för god ekonomisk hushållning får enheter som omfattas av nämndens resursfördelningsmodell bära med sig över- och underskott under en treårsperiod.

Grundskoleförvaltningens avdelningar samt förvaltningsövergripande budget redovisar en positiv avvikelse för 2024 på 30 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen förklaras till stor del av vakanta tjänster samt uppdrag som inte har fått helårseffekt samt hyror och leasingavtal som ej aktiverats. Ökningen av vakanta tjänster förklaras av stadens generella anställningsprövning samt förvaltningens interna omorganisation. Bemanning i central förvaltning har minskat med 8,6 procent i jämförelse med budgeterad nivå.

Bemanningsutveckling

Antalet heltidstjänster i förvaltningen har mellan perioden december 2023 till december 2024 ökat med 96 heltidstjänster. Även den faktiskt arbetade tiden som mäts i medarbetare inklusive timvikarier har ökat, detta med 365 medarbetare för samma period.

Antalet heltidstjänster inom utbildningsområdena har ökat med 79 heltidstjänster i december 2024 jämfört med december 2023. Även den faktiskt arbetade tiden, inklusive timvikarier, har ökat med 310 medarbetare samma period.

Sammantaget är förvaltningens bedömning att bemanningsutvecklingen är på en balanserad nivå inför 2025. Samtidigt finns prognos om lägre elevantal under 2025 och framåt, vilket kommer att kräva fortsatta åtgärder och minskad bemanning.

Elevförändringar

Skolorådena får sin elevpeng varje månad utifrån det faktiska antalet elever som finns på skolan. Ändras elevantalet ändras också ersättningen. Under 2024 har elevantalet i förvaltningen minskat succesivt. Antalet grundskoleelever i december är 785 färre än vad som var budgeterat. Det innebär att skolorna har fått 58 miljoner kronor mindre i elevpeng jämfört med budget. Andelen elever i anpassad grundskola har däremot ökat, och i december var antalet 103 fler än budgeterat. Detta har resulterat i ett tillskott på 41 miljoner kronor i elevpeng till anpassad grundskola.

Ersättning till fristående huvudmän har ökat med cirka 160 miljoner kronor jämfört med 2023 vilket innebär en nettokostnadsökning på nästan 10 procent.

5.2 Systematiskt kvalitetsarbete

I följande avsnitt beskrivs aktuellt arbete utifrån nämndens systematiska kvalitetsarbete. För att ge förutsättningar för en kvalitativ verksamhet behöver nämnden få tillgång till en bred uppföljning, både utifrån det nationella och kommunala uppdraget. Uppföljning av det nationella uppdraget är en del av rapporteringen till nämnden i ordinarie delårsrapporter. Vartannat år sker även en kvalitetsanalys inom valda områden för att fördjupa kunskapen om orsaker och resultat.

Därutöver beskrivs uppföljning utifrån lagkrav och andra kvalitetsledningssystem, exempelvis i hälso-och sjukvårdslagen (HSL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt program och planer i Göteborg.

5.2.1 Uppföljning av huvudmannens systematiska kvalitetsarbete

Grundskolenämndens verksamhet styrs både av nationell lagstiftning i framförallt skollag och läroplan samt av de kommunala uppdragen, formulerade av kommunfullmäktige. I egenskap av skolhuvudman har grundskolenämnden ansvar dels för att fördela resurser och organisera verksamheten utifrån lokala förutsättningar, dels för att systematiskt följa upp och utveckla verksamheten för att

uppfylla de nationella målen. Såväl skolhuvudmän som rektorer ansvarar för att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete inom sina respektive ansvarsområden.

Det systematiska kvalitetsarbetet utgår från de nationella målen i skollag, läroplaner och andra styrdokument. Under tiden som grundskolenämnden har funnits har formerna för det systematiska kvalitetsarbetet utvecklats. Att följa upp allt hela tiden skulle driva ytterligare administration och vara kostsamt. Förvaltningen har därför en uppföljningsplan för att säkerställa att nämnden följer upp samtliga läroplansområden under en mandatperiod. I årsrapporten sker en sammanfattning av årets uppföljning och analys.

I samtliga uppföljningsrapporter sker även uppföljning och beskrivning av

- antal avstängningar av elever
- antal anmälningar om omfattande frånvaro
- anmälda händelser av misstänkt kränkande behandling

I delårsrapport mars följdes medarbetares och organisatoriska förutsättningar upp inom ramen för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete, bland annat utifrån medarbetarenkät, sjukfrånvarodata och andra nyckeltal kopplat till personal. Organisatoriska förutsättningar utifrån medarbetarperspektivet bedöms till viss del ha förbättrats under 2023. Främst utifrån ökad upplevd möjlighet till ett tydligt och tillitsbaserat ledarskap och ökad andel legitimerade lärare. Den ökade lärartätheten och ökade prioriteringen av lärarresurser bedöms ha stärkt organisatoriska förutsättningar för elevers lärande. Förvaltningen konstaterade också att förstelärares relation till skolans systematiska kvalitetsarbete behöver tydliggöras för att stärka stödet till rektors styrning och ledning av skolans pedagogiska utveckling. En kvarvarande utmaning är också den höga andelen skolpersonal som rapporterar utsatthet för hot-och-våld-situationer.

I delårsrapport augusti följde förvaltningen upp elevers förutsättningar och resultat utifrån läroplansområdena Kunskaper, Normer och värden samt Övergång och samverkan. Göteborg är en stor stad och spridningen mellan skolor och områden är stor. De kartläggningar som genomförs i förskoleklass visar tydligt att eleverna kommer in i grundskolan med mycket olika förutsättningar. Uppföljningen av elevernas progression visar, återigen, hur svårt det är för elever som i de tidiga åren inte når målen att hinna ikapp. Matematik är det ämne där flest elever i årskurs 9 inte får godkänt betyg, trots utökningar i timplanen i flera omgångar under senare år. Nästkommande kvalitetsanalys kommer att fokusera på just matematik. Sammantaget är det alltför många elever i stadens skolor som inte får med sig tillräckliga kunskaper från grundskolan. Bland eleverna i Göteborg som gick ut årskurs 9 vårterminen 2024 var 77,4 procent behöriga till gymnasiets yrkesprogram.

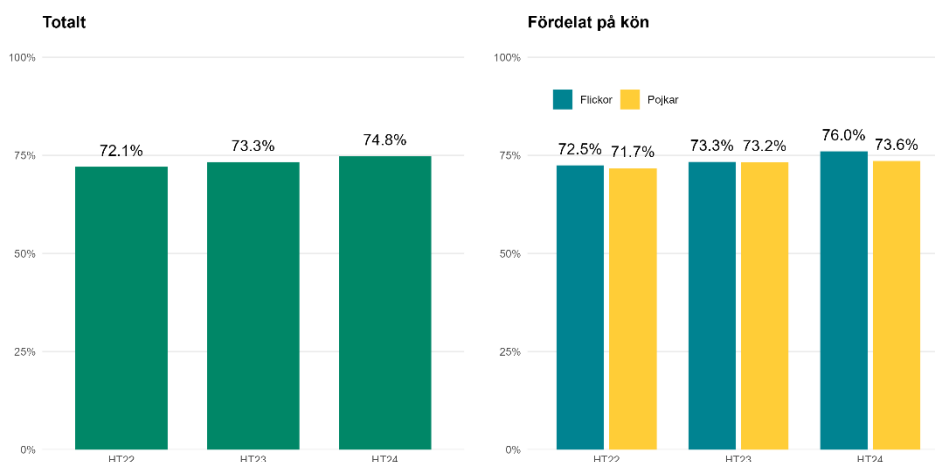
I anpassad grundskola uppvisar elever i årskurs 3, 6 och 9 generellt godtagbara kunskaper, med högre resultat i praktiskt-estetiska ämnen jämfört med teoretiska. Integrerade elever har generellt lägre måluppfyllelse än elever som har sin placering i en anpassad grundskola. Troligen beror detta på den brist på kompetens som fortfarande finns hos lärare i grundskolan när det gäller bedömning av elever som studerar utifrån läroplanen för anpassad grundskola.

5.2.1.1 Uppföljning av betygsresultat höstterminen 2024

Höstterminens elevresultat ger en förhoppning om positiv utveckling vid läsårets slut. Andel elever i årskurs 9 som når behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram är något högre än föregående år. Prognosen för vårterminens behörighet blir därför 79,6 procent. Prognossiffrorna bygger på hur utfall mellan höst och vår skiljt sig tidigare år och bör tolkas med försiktighet.

Arbete med att ta fram och kvalitetssäkra kunskapsresultaten för elever mottagna i anpassad grundskola pågår. I delårsrapport augusti sammanställs och kommenteras läsårets resultat inom denna skolform.

Elevresultat höstterminen 2024

Även i årskurs 6 syns en positiv utveckling där 64,1 procent av eleverna fått godkänt betyg i alla ämnen i förhållande till föregående år då det var 63,8 procent. Prognos för våren landar på 66,4 procent.

5.2.1.2 Resultatuppföljning ur ett jämförande perspektiv

Grundskoleförvaltningen följer löpande utvecklingen för elever i Göteborg, såväl ur ett huvudmannaperspektiv som ur ett hemkommunperspektiv. Förvaltningen har under året studerat progressionen i betyg från årskurs 6 till årskurs 9 för elever som gick ut årskurs 9 mellan 2019 och 2022. Under 2024 har förvaltningen fått tillgång till ett stort antal nationella databaser (STATIV) vilket medför att en mängd bakgrundsuppgifter om eleverna kan nyttjas för fler studier ur olika perspektiv. Data från STATIV möjliggör en mer utvecklad modell för kunskapsuppföljning, för att kunna analysera och beskriva vilket mervärde en skola eller huvudman lyckas förmedla till sina elever. De uppgifter om eleverna som nyttjats i undersökningen omfattar alla elever placerade i skolor inom sina respektive kommuner (lägeskommun - i den kommun som eleven går i skolan), med fokus på Göteborg i jämförelse med övriga storstadskommuner; Stockholm, Malmö och Uppsala.

Modellen visar mer tillförlitligt organiseringens, resurstilldelningens eller andra strukturella förutsättnings påverkan på elevernas utveckling, eftersom resultatuppföljningen utöver socioekonomiska faktorer också beaktar elevernas förkunskaper från årskurs 6. Det innebär att man med denna modell på ett säkrare sätt kan få information om förvaltningens förmåga att bidra till elevers kunskapsutveckling i jämförelse med övriga storstäder.

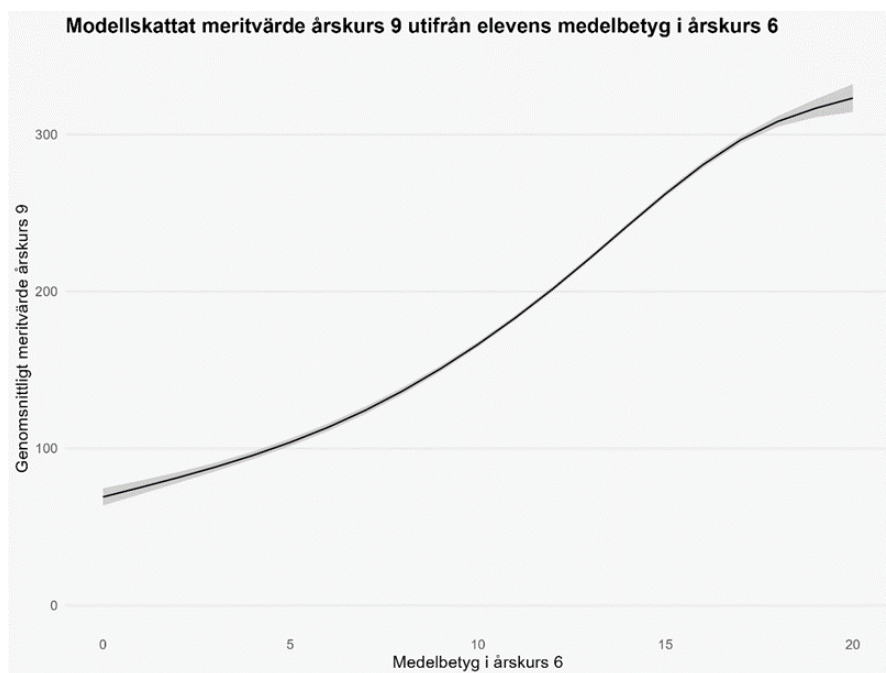
Undersökningens resultat

Denna undersökning visar på samma resultatutveckling som andra jämförelser med övriga storstäder har visat. I jämförelse med övriga storstäder har Göteborg Stad en sämre resultatutveckling.

Modellens resultat (förväntat resultat) visar att varje extra poäng i medelbetyg i årskurs 6 i genomsnitt ökar meritvärdet i årskurs 9 med 17 poäng. Progressionskurvan är något planare för elever med låga eller höga ingångsbetyg, medan elever med ett medelbetyg i årskurs 6 uppvisar den brantaste ökningen. En

slutsats är att det finns ett starkt samband mellan elevernas betyg i årskurs 6 och 9. Det pekar även på att det kan vara svårt att ta igen kunskaper som inte erhållits i tidigare årskurser. Tidiga insatser har därmed en särskild betydelse för att ge elever grundförutsättningar för skolframgång. Att resultatutvecklingen planar ut för de elever med allra högst betyg handlar om det som brukar beskrivas som takeffekter – elever kan helt enkelt inte nå högre betyg än det högsta.

Figuren nedan visar sambandet mellan medelbetyget i årskurs 6 och meritvärdet i årskurs 9

Modellens resultat visar också på vissa skillnader i progression mellan elever i olika skolkommuner och hos olika huvudmän. Göteborgselever tenderar att nå något lägre meritvärden jämfört med elever med samma ingångsvärde i Stockholm, Malmö och Uppsala, även om skillnaderna inte är statistiskt signifikanta. Vidare visar analysen att elever i fristående skolor generellt uppvisar något högre progression än de i kommunala skolor, med störst skillnad i Göteborg mellan kommunala och fristående skolor.

Förvaltningen kommer fortsätta följa elevers utveckling med denna modell och jämföra Göteborg med de andra storstäderna, som ett sätt att beskriva hur väl grundskolenämnden lyckas med sig uppdrag att bidra till elevers kunskapsutveckling.

5.2.1.3 Sammanställning av anmälning och information till huvudman

I detta avsnitt redovisas kortfattat uppgifter som huvudmannen enligt skollagen ska få information om.

Omfattande frånvaro

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro, vare sig den är giltig eller ogiltig, ska frånvaron skyndsamt utredas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektor på kommunal skola se till att det snarast anmäls till huvudmannen. Under kalenderåret 2024 har 569 anmälningar om elevs frånvaro gjorts av Göteborgs Stads kommunala skolor.

Centrum	Hisingen	Sydväst	Nordost
177	74	166	152

Enstaka skolor står i vissa fall för många anmälningar vilket påverkar statistiken på områdesnivå.

- I Nordost har två skolor gjort 59 respektive 61 av totalt 152 anmälningar.
- På Hisingen står en skola för 23 av de 74 anmälningarna.
- I Sydväst står tre skolor för 19, 35 och 45 av de 166 anmälningarna.
- I Centrum står en skola för 62 anmälningar och fyra andra skolor för 24, 20, 17 och 15 anmälningar.

När en skola med en fristående huvudman inleder en utredning om frånvaro ska huvudmannen snarast meddela hemkommunen detta. Under 2024 har 17 skolor med fristående huvudmän lämnat in totalt 166 anmälningar om skolfrånvaro till hemkommunen. En enskild skola står för 63 av dessa anmälningar och en annan för 58.

Avstängningar

Alla barn har rätt till undervisning och i Sverige råder skolplikt. Avstängning i grundskolan görs utifrån de regler som finns i 5 kap. skollagen om trygghet och studiero. Utrymmet i skollagen för att fatta ett beslut om avstängning är ytterst begränsat och det finns flera formkrav för hur avstängningen ska gå till. Beslutet om avstängningen kan överklagas. Syftet med en avstängning är inte bestraffning, avstängningen ska leda till ett ändrat beteende hos den elev som är föremål för åtgärden och därmed skapa en bättre skolsituation såväl för den aktuella eleven som för övriga som verkar i skolan.

År 2024 har det registrerats 106 avstängningar av elever inom grundskoleförvaltningen. Fyra av dessa beslut har överklagats av vårdnadshavare till förvaltningsrätten. Antalet avstängningar har ökat i förhållande till föregående år.

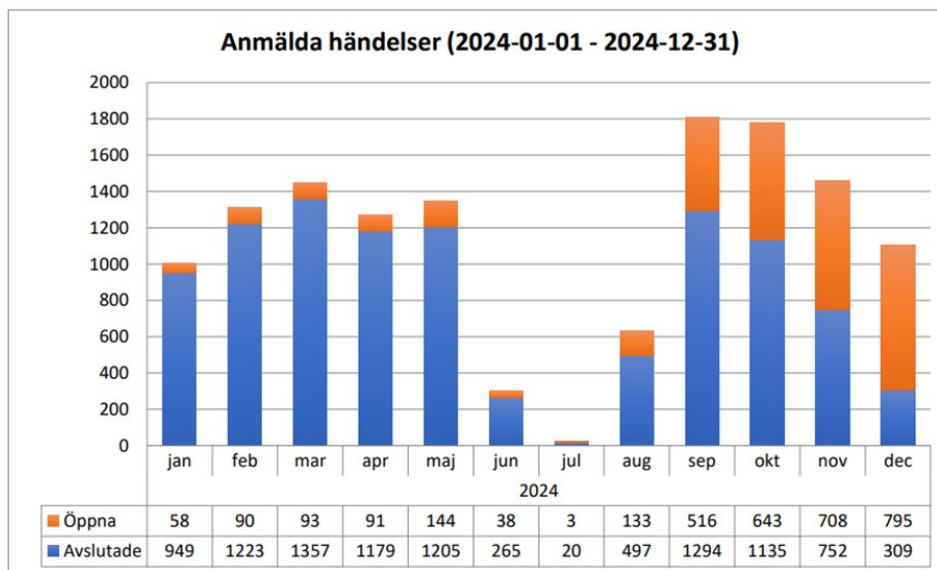
	2022	2023	2024
Antal avstängningar	76	82	106

Viss förändring av lagstiftning trädde i kraft i augusti 2022 i syfte att utrymmet för att avstängning skulle ökas något, men fortfarande gäller en restriktiv hållning. Det kan vara en del av förklaringen till ökningen. Under år 2023 hade rektorer vid 28 olika skolor i Göteborgs Stad fattat beslut om avstängning. Under år 2024 är det fler, 36 skolor, som står för avstängningar. Grundskoleförvaltningen ser det som oroväckande att antalet avstängningar i grundskolan har ökat, då tillämpningen fortfarande ska vara restriktiv. Siffrorna väcker frågor utifrån bland annat skolornas uppgift att skapa trygghet och studiero för eleverna.

Anmälningar om kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Under 2024 har totalt 13 497 upplevda kränkningar/trakasserier anmälts till huvudman. Antalet anmälningar är på samma nivå som föregående år, vilket är ett trendbrott eftersom antalet anmälningar tidigare har ökat för varje år sedan införandet av det digitala systemet. Ungefär 85 procent av de händelser som hittills har utretts bedöms som kränkande behandling enligt skollagens definition.

I tabellen nedan anges fördelningen av anmälningar som inkommit under året. De blå staplarna anger antal ärenden som är avslutade, det vill säga att en utredning är genomförd och dokumenterad i det digitala systemet samt att eventuella åtgärder och uppföljningar är genomförda.

Stickprov i det digitala systemet samt tillsynsmyndigheternas (främst Barnombudsmannen eller Diskrimineringsombudsmannen) utredningar och klagomålsutredningar visar att dokumentationen kring kränkningar/trakasserier brister eller drar ut på tiden på många skolenheter. På många skolenheter anmäls endast de händelser som av personalen bedöms som kränkningar/trakasserier. Detta trots att personal, enligt skollagen, ska anmäla till rektorn även när en elev *upplever* sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Visserligen ingriper personalen och reder ut kränkningar och trakasserier mellan eleverna men de anser att det är svårt att hinna efterleva dokumentationskravet fullt ut.

Utifrån signaler om att det digitala systemet upplevs som tidskrävande har förvaltningen under året förenklats vissa steg. För att få personal att uppmärksamma trakasserier/diskriminering är det numera tydligare uppdelat mellan kränkande behandling och trakasserier/diskriminering i systemet. Förhoppningen är att detta bidrar till att kraven enligt diskrimineringslagen efterlevs i större utsträckning.

Skolinspektionens granskningar och tillsyn

Under 2024 genomförde Skolinspektionen sex riktade tillsyner mot förvaltningens skolor. Fem av dessa skolor fick beslut med föreläggande. I ett av tillsynsärendena har beslut ännu inte fattats. Föreläggandena rör flera olika områden men återkommande är åtgärder för att motverka kränkande behandling, samt brister i extra anpassningar och särskilt stöd. Skolinspektionen utredde även fyra ärenden på individnivå gällande elever i stadens skolor. Av dessa fyra ärenden har beslut kommit att Skolinspektionen avslutar ärendena utan vidare åtgärd. Både ifråga om de riktade tillsynerna och rörande flera av de skolor där Skolinspektionen utrett individärenden har huvudmannen utrett flera klagomål rörande en del av de områden där Skolinspektionen har bedömt att det finns brister i verksamheten.

Skolinspektionen genomförde även tematiska kvalitetsgranskningar på sju skolor under 2024. Fem av dessa skolor bedömdes behöva genomföra utvecklingsarbete gällande de områden som kvalitetsgranskats.

5.2.2 Sammanfattning av genomförda utvärderingar

Sedan grundskoleförvaltningen startade 2018 har både nämnd och förvaltning initierat en mängd uppdrag och riktlinjer med koppling och syfte att bidra till elevers ökade kunskapsresultat. Det är också av vikt att huvudman kontinuerligt följer upp effekter av olika insatser och satsningar som en del i kvalitetsarbetet. Under 2023 och 2024 har nämnden initierat färre utredningsuppdrag vilket också har skapat möjlighet och tid för förvaltningen att genomföra större uppföljningar, bland annat kopplat till huvudmannens insatser som del i det systematiska kvalitetsarbetet. Hur förvaltningen organiserat sig och planerat för att genomföra dessa insatser har varit i fokus, liksom vilka effekter insatserna haft på skolorna.

Nedan görs en översiktlig beskrivning av några områden som utvärderats och en något mer detaljerad beskrivning av utökad timplan. Bland insatser som utvärderats finns

- Lärarnätverk
- Insatser för att förbättra lärarnas arbetsmiljö (stadsbidragsfinansierat)
- Implementeringen av riktlinjen för tillgängliga lärmiljöer,
- Huvudmannens extraordinära insatser
- Organisering av kultur i skolan samt skolbibliotek
- Utökad undervisningstid

Utvärderingar visar bland annat gemensamma mönster som visar på svårigheter när övergripande utvecklingsstrategier ska översättas i genomförbara insatser så att de får fäste i skolans utvecklingsarbete. Liksom tidigare följeforskning av grundskolans omorganisation, visar ovanstående utvärderingar att ansvaret för verkställighet, resurser samt uppföljning är mindre tydliga. Ett annat exempel är oklar roll- och ansvarsfördelning i styrkedjan mellan rektor och biträdande rektorer när utvecklingsinsatser ska ledas och följas upp, vilket exempelvis kan ta sig i uttryck i bristande samsyn.

För att insatser ska komma eleverna tillgodo krävs en tydlig struktur, samordning och plan för uppföljning och utvärdering av förvaltningens insatser. I utvärderingarna framgår behovet av en tydlig implementeringsplan med uttalade roller och ansvar i styrkedjan. Det är en förutsättning för att skapa effekter i verksamheten, i syfte att som huvudman skapa bästa förutsättningar för skolorna att bedriva undervisning. Förvaltningen bedömer därför att det är av vikt att huvudman löpande värderar vilka insatser och resurser som bör koordineras centralt och vilka insatser som bör koordineras lokalt.

Fördjupning utökad undervisningstid

Läsåret 20/21 införde grundskoleförvaltningen statsbidragsfinansierad utökad timplan på mellanstadiet på tre skolenheter. Arbetet har sedan dess utvidgats och idag har åtta enheter utökad timplan. Årsbudgeten för satsningen är för närvarande cirka 13 miljoner kronor och finansieras av statsbidraget Kunskapsbidraget. Utökningen av timplanen innefattar oftast ämnena svenska/svenska som andraspråk, matematik eller idrott och hälsa.

Åtgärden var från början en av flera för att kompensera för förlusten av öppen fritidsverksamhet i skolor med utmaningar kopplade till socioekonomi. Insatsen hade dubbla syften, dels skulle elevernas förutsättningar att nå kunskapskraven öka med ökad tid för inläring, dels skulle benägenheten att utsättas för riskfyllda miljöer minska, i och med den längre tiden i skolan på eftermiddagen.

En första uppföljning av insatsen gjordes hösten 2022. Uppföljningen visade att de flesta skolledarna var nöjda med satsningen och satsningen ansågs särskilt gynna elever med större behov av färdighetsträning i olika undervisningsmoment.

Uppföljning våren 2024

Vårterminen 2024 fick eleverna födda 2011 sina första vårterminsbetyg. Det möjliggjorde en betygsjämförelse för att se om utökad timplan hade haft någon effekt på elevernas kunskapsresultat. Jämförelsen visade dessvärre inte på någon statistiskt signifikant skillnad i betygspoäng mellan jämförelsegrupperna i något av ämnena svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Enstaka exempel fanns på skolor som höjt sina resultat i idrott och hälsa då man satsat på simundervisning inom ramen för den utökade tiden. Eftersom skolledarnas upplevelse alltjämt var att insatsen gynnar elevernas lärande, beslutade förvaltningen att under hösten göra en fördjupad uppföljning av insatsen med fokus på resultaten i svenska som andraspråk för elever födda 2011.

Fördjupad uppföljning

Den fördjupade uppföljningen visar att de flesta skolenheter nu har hittat ett fungerande arbetssätt för den utökade timplanen, att skolledare är medvetna om vikten av att integrera den utökade tiden med ordinarie planering och även medvetet återkommande reflekterar över insatsens effekter på elevernas lärande. Uppföljningen visar dock att vissa skolenheter fortfarande har problem med att säkra undervisningens kvalitet och anpassa den efter elevernas behov. Lärarbehörigheten är inte alltid tillräcklig och undervisningens innehåll gynnar inte alltid elevernas lärande.

Förvaltningen bedömer att huvudmannens förväntningar om förutsättningar i form av behörighet, undervisningskvalitet och ett aktivt systematiskt kvalitetsarbete kan behöva förtydligas för de skolor som tar del av insatsen.

Effekten av utökad timplan på elevernas lärande bör värderas löpande. Särskilt ska då beaktas om undervisningens innehåll utgår från elevernas behov, om förutsättningar finns i form av behöriga lärare och om organisering sker utifrån en helhetssyn. Om förutsättningar inte finns för att utökad timplan ska kunna ge effekt bör andra insatser istället övervägas.

Vidare planeras en ny betygsjämförelse genomföras våren 2025 för elever födda 2012, för att se om statistiska effekter faller bättre ut efter ytterligare ett år av förfinad organisering.

Uppföljning av handlingsplan för digitalisering

Under 2024 har förvaltningens *Handlingsplan för digitalisering* utvärderats för att synliggöra framgångsfaktorer samt följa upp utmaningar för fortsatt systematiskt arbete. Utvärderingen bifogas årsrapporten. Utvärderingen och identifierade utvecklingsområden har legat till grund för de mål inom området som tagits fram i grundskoleförvaltningens verksamhetsplan 2025. Nedan följer en sammanfattning av de utvecklingsområden som utvärderingen identifierat.

- Den digitala kompetensen behöver öka och stärkas på alla nivåer i förvaltningen, såväl hos chefer som medarbetare.
- Förvaltningen behöver höja kompetensen samt effektivisera och säkra myndighetshanteringen av dokumentation kopplad till informationssäkerhetsfrågor.
- Förvaltningen behöver ta kliv inom digital utveckling och innovation exempelvis genom att fortsätta driva och bevaka frågor kopplade till AI.

Utvärdering av mottagandet av redovisningstjänster

Under början av 2022 utvärderade grundskoleförvaltningen tillsammans med förskoleförvaltningen överenskommelsen om redovisningstjänster från Intraservice. Utvärderingen identifierade brister som otillräcklig intern kontroll, avstannad processutveckling, otydligt ansvar och ineffektivitet. I september 2023 tog förvaltningen över redovisningstjänster.

Mottagandet av redovisningstjänster har redovisats i oktober 2024 och visat på flera framsteg. I huvuddrag har förvaltningen efter mottagandet sparat in 5,3 miljoner kronor för verksamhetsåret 2024, vilket överstiger tidigare bedömningar på 2–3 miljoner kronor per år. Redovisningen visar också på förbättrad arbetsmiljö, effektivare processer och stärkt internkontroll. Det fortsatta utvecklingsbehovet handlar om att effektivisera administrativa moment för att avlasta chefer och medarbetare.

Sammantaget visar utvärderingen att de brister och risker som uppmärksammades i och med utvärderingen av överenskommelsen med redovisningstjänster 2022 har åtgärdats.

5.2.2.1 Slutsatser och utvecklingsbehov

Sammantaget bedömer förvaltningen att det systematiska kvalitetsarbetet på lokal nivå behöver stärkas och utvecklas för att i högre grad utgå från undervisningen och vad den har för effekt för elevers måluppfyllelse. Detta identifierades även i föregående års kvalitetsanalys. Uppföljningen av normer och värden bekräftar tidigare analyser och slutsatser, exempelvis att flickor upplever en mer otrygg skolmiljö än pojkar och att övergången mellan årskurs tre och årskurs fyra är kritisk även sett till den psykosociala lärmiljön. Uppföljningen av former och strukturer för övergång och samverkan visar att det finns anledning att fortsätta utveckla strukturer och praktisk tillämpning av övergångsplaner för att det ska vara möjligt att utbyta kunskaper som skapar kontinuitet och progression i elevernas utveckling och lärande.

Pågående utvecklingsarbete för att stärka den lokala förmågan att driva systematisk didaktisk utveckling och att organisera för att möta elevers olika behov behöver intensifieras. Undervisningen behöver hålla hög kvalitet och förfinas utifrån de kunskaper som finns att tillgå om elevernas lärande, till exempel kartläggningar, men också utifrån det lärare ser när de analyserar resultaten av sin undervisning. Den information som finns att tillgå om elevernas kunskapsutveckling behöver i högre grad nyttjas och vara utgångspunkten för kontinuerliga kalibreringar i undervisningen. Samtliga skolor behöver ha fungerande processer och arbete kopplat till extra anpassningar och särskilt stöd för att snabbt fånga upp elever som inte når förväntade resultat i kartläggningar och uppföljningar. Även här pågår förvaltningsövergripande utvecklingsarbete. En högkvalitativ undervisning gynnar även elevernas känsla av sammanhang och välmående och skapar därmed en bättre lärandemiljö.

Fortsatta utvecklingsbehov

Inför 2025 är ett av flera prioriterade utvecklingsområden skolenheternas systematiska kvalitetsarbete (SKA). Med stor delaktighet från skolledarna är en anvisning för skolenheternas SKA under framtagande. Anvisningen förväntas ge större tydlighet när det gäller huvudmannens förväntningar, skolornas ansvar samt övergripande struktur. För att underlätta skolornas systematiska värdegrundsarbete kommer detta, på ett tydligare sätt, vara en given del av det övergripande kvalitetsarbetet. Anvisningen för skolenheternas SKA kommer att implementeras under våren 2025 och väntas träda i kraft läsåret 2024/2025.

Vidare är behovet av att motverka den pedagogiska segregationen avgörande, då skolor i socioekonomiskt utsatta områden har betydligt lägre kunskapsresultat än andra skolor. Detta arbete är ett av förvaltningens två fokusområden under 2025. Det andra fokusområdet är skapandet av en robust och hållbarskolstruktur. Godskolstruktur minskar antalet övergångar för eleverna och underlättar samverkan mellan de skolor som finns i ett skolområde. Förvaltningens verksamhetsplan för 2025 biläggs till årsrapporten.

5.2.3 Kulturskolans kvalitetsarbete

Struktur för Kulturskolans systematiska arbete

Under året har kulturskolans kvalitetsarbete utvecklats. Det finns ett årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet, lednings- och styrningsprocesser anpassat för Kulturskolans chefer samt ett verksamhetssystem som möjliggör enklare uppföljning av deltagarstatistik.

Verksamhetschef kommer att genomföra måldialoger med enhetschefer varje halvår och arbetet med att genomföra kvalitetsdialoger med pedagoger, barn och unga kommer att påbörjas under 2025. I juni och december sker uppföljning både på enhets- och verksamhetsnivå med utgångspunkt från den statistik som finns tillgänglig i det nya verksamhetssystemet.

I delårsrapport mars kommer kulturskolans förutsättningar att beskrivas, i delårsrapport augusti ges en bild av nuläget utifrån uppföljning av mål och aktiviteter och i årsrapporten kommer det framöver finnas en sammanfattning av året inklusive statistik och tillhörande analys.

Analys av verksamhetsåret 2024

Deltagandet i korta kurser och öppen verksamhet har ökat medan antalet deltagare i långa kurser blivit färre. En förklaring kan vara ett ökat intresse för Kulturskolans verksamhet under loven samt strategiska satsningar för att erbjuda korta kurser till barn och unga som står i kö. I början av året genomfördes ett omställningsarbete kombinerat med vikariestopp. Den tilläggsbudget som kom under våren hann inte få full effekt.

Under 2024 har det skett några förändringar som påverkat verksamheten. Tidigare har det funnits begränsningar gällande deltagande i flera långa kurser samtidigt. Denna begränsning har tagits bort under året. Det skapar möjlighet att kunna delta i flera ämnen, bredd i konstnärliga uttrycksätt, eller att kunna fördjupa sig i ett specifikt ämne. Under 2023 deltog 622 unika deltagare i två eller fler ämnen och under 2024 har det ökat till 858 unika deltagare.

En annan förändring som skett under året är att barn och unga kan välja vilket område de söker till jämfört med tidigare då de hade förtur i det område där de är folkbokförda. En konsekvens av förändringen är exempelvis att en del barn och unga som bor på Hisingen och i Centrum har sökt kurser i Nordost. Detta kan bero på att köerna är långa, framför allt i Centrum, eller att de bor närmre verksamheten i Nordost. En del barn och unga söker även till andra områden på grund av att den verksamhet de önskar inte finns i det område där de bor vilket kan bero på att det saknas ändamålsenliga lokaler.

5.2.4 Patientsäkerhetsberättelse

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivare varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten. Hälso- och sjukvården inom grundskoleförvaltningen omfattar elevhälsans medicinska och psykologiska insats samt hälso- och sjukvård inom Skolfam.

Under 2024 har ingen anmälan om vårdskada skickas till IVO. Patientsäkerhetsarbetet inom elevhälsans medicinska och psykologiska insats har under 2024 varit inriktat på patientsäker journaldokumentation, kvalitetssäkrad avvikelshantering och förbättrade externa samverkansprocesser. Inom Skolfam har fokus varit att tydliggöra och skapa rutiner samt riktlinjer för patientsäkerhetsarbetet, säkerställa likvärdig journalhantering och implementera

avvikelseprocessen.

Det finns fortsatt behov gällande fördjupad kännedom och kunskap kring rutiner och arbetssätt för patientsäker journaldokumentation. Steg har tagits inom avvikelshanteringen men bedömningen är att fortsatt arbete krävs. Målet om förbättrade samverkansprocesser kommer att kvarstå då samsyn behöver finnas gällande de respektive verksamheternas ansvar och uppdrag. Således kommer målområden under 2025 i hög grad ligga i linje med de mål som formulerades för 2024, då flera av riskområdena kvarstår.

Enligt nämndbeslut i september 2024 gällande vårdens inriktning kommer ledningssystemet för hälso- och sjukvården för elevhälsan samt ledningssystem för hälso- och sjukvården inom Skolfam att slås samman till ett gemensamt ledningssystem för all hälso- och sjukvård i grundskoleförvaltningen i början av 2025. Det reviderade ledningssystemet kommer också att vara anpassat till förändringar i ledning och styrning av hälso- och sjukvården inom grundskoleförvaltningen som följer av förändrad organisation för förvaltningens centrala avdelningar och enheter. Nämnden kommer att behandla ärende om ny verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen på sammanträdet i februari. Den nya verksamhetschefen planeras återkomma med reviderat ledningssystem vid nämndens möte i april.

Patientsäkerhetsberättelsen biläggs årsrapporten.

5.2.5 Kvalitetsberättelse utifrån LSS

Grundskolenämnden har enligt sitt reglemente ansvar för att verkställa beslut om korttidstillsyn för skolungdom över 12 år enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Idag ges korttidstillsyn till 149 elever.

Under 2024 har användningen av verksamhetssystemet Treserva ökat på berörda skolor.

Genom utbildningsinsatser och stöd från LSS-samordnare har grundskoleförvaltningens rutiner kring hantering av LSS-insatser blivit alltmer etablerade.

Under hösten har ett mer regelbundet samarbete inletts med funktionsstödsförvaltningen, med syfte att möjliggöra utveckling och förbättringar samt att tidigt identifiera och hantera avvikelser och utmaningar.

Enligt ledningssystemet ska grundskoleförvaltningen årligen samla in och analysera rapporterade avvikelser kopplade till korttidstillsyn inom LSS. Hösten 2024 planerades en sammanställning av dokumenterade avvikelser, men inga avvikelser rapporterades från skolorna. Detta indikerar en fortsatt ovana vid att dokumentera avvikelser och svårigheter i att avgöra om en avvikelse ska kopplas till LSS eller fritidsverksamheten i stort.

Att öka kunskapen om ansvar och skyldigheter vid hantering av elever med LSS-insatser är ett identifierat utvecklingsområde. För att uppnå detta planeras mer riktade kompetensutvecklingsinsatser till skolorna samt att ytterligare stärka den övergripande samordningen av stöd.

Kvalitetsberättelsen biläggs årsrapporten.

5.2.6 Barnbokslut

Stadens nämnder ska på uppdrag från kommunfullmäktige årligen sammanställa verksamhetens resultat som berör barn i ett barnboksslut. Syftet med barnbokslutet är att fungera som ett underlag och stöd i arbetet med att tillgodose barns

rättigheter utifrån barnkonventionen.

Under år 2024 har grundskoleförvaltningen arbetat med en rad insatser i syfte att stärka barns rättigheter och agera utifrån barns bästa, bland annat genom att göra barn mer delaktiga i exempelvis skolenhetsförändringar. I syfte att anpassa verksamheten utifrån barns olika förutsättningar, startades Göteborgs Stads första resursskola, Kannebäcksskolans resursskola 1–9, inför läsårsstart 2024. Nämnden beslutade i oktober 2024, att starta ytterligare två resursskolor, i utbildningsområde Nordost, respektive utbildningsområde Centrum.

Förvaltningen kommer under 2025 fortsätta utveckla arbetet med att tillgodose barns rättigheter utifrån barnkonventionen. Barnbokslutet biläggs årsrapporten.

5.2.7 Uppföljning av insyn av fristående skolor samt tillsyn av fristående fritidshem

Kommuner har enligt skollagen ansvar för godkännande och tillsyn av fristående friliggande fritidshem. I Göteborgs Stad finns endast två fristående friliggande fritidshem och grundskoleförvaltningen har tillsynsansvar för dessa. Tillsyn görs i regel vart tredje år, om det inte uppkommer anledning att göra tillsyn med tätare mellanrum. Under 2024 har inga tillsyner genomförts.

Under 2024 har grundskolenämnden beslutat om godkännande av fristående friliggande fritidshem vid International School of the Gothenburg Region (ISGR). Vidare har ägar- och ledningsprövning gjorts utifrån förändringar i ägar- och ledningskretsen i bägge verksamheter.

5.3 Uppföljning av nämndens verksamhetsplan och strategier 2024

Nedan beskrivs det arbete som har skett utifrån nämndens prioriterade strategier i 2024 års verksamhetsplan.

5.3.1 Ökad kvalitet i undervisningen

Stärka didaktisk utveckling

I arbetet med strategin *Stärka didaktisk utveckling* har framsteg skett, men utmaningar kvarstår vilket också är tydligt i uppföljning av elevresultat.

Under året har dialoger med rektorer lett till förbättrad strukturkvalitet i det systematiska kvalitetsarbetet. Skolornas medvetenhet och intresse för vikten av ett systematiskt kvalitetsarbete samt ansvaret för att lokalt organisera för att möta elevernas behov är påtagligt. Fortsättningsvis behöver uppföljning av genomförda insatser och undervisningen förbättras, för att kunna ge större effekt. Målinriktad resultatuppföljning för de lägre årskurserna och anpassad grundskola samt övergångar inom och mellan skolor behöver fortsatt utvecklas.

Sedan många år finns det nätverk med olika inriktningar, som funktion i skolornas skolutveckling. Nätverken och dess funktioner har under året utretts och förslag på förändringar kommer att presenteras under våren.

I slutet av 2024 påbörjades arbetet med att rekrytera lektorer vilkas uppdrag kommer vara fördelat mellan undervisning av elever och att stödja och stimulera kvalitetsarbetet på förvaltningsnivå. Lektorerna förväntas påbörja sitt arbete efter

sommaren.

För svenska som andraspråk har seminarier och fortbildningar lett till ökad medvetenhet. Detta har medfört ökat fokus på ämnet och fler förfrågningar om stöd. Utmaningar kvarstår dock exempelvis rörande organisering, kompetensutveckling och behovsbedömning, särskilt inom anpassad grundskola.

I Kvalitetsanalys 2023 fick förvaltningen kunskaper om flera brister som finns kopplat till matematik. Efter det har flera kompetensutvecklingsinsatser erbjudits, kartläggningar gjorts och utvecklingsarbete har bedrivits. Än så länge syns inga effekter i elevernas resultat på gruppnivå, så för att få en djupare och mer sammanhållen förståelse av vilka insatser som faktiskt ger effekt på elevernas lärande i matematik kommer Kvalitetsanalys 2025 fokusera detta.

Stärka värdegrundsarbete och insatser för ökad trygghet och studiero

Under hösten har utveckling gällande värdegrundsarbete, trygghet och studiero fortsatt med ett mer strukturerat och riktat stöd till skolorna, inklusive anpassad grundskola. Likaså har utvecklingsarbetet med att stärka rektors roll i att leda elevhälsa och inkludera elevhälsan i skolenheternas kvalitetsarbete fortlöpt. Skolledare har också fördjupat sig i hur uppföljning av och samverkan kring elevers skolfrånvaro kan se ut. Därutöver sker uppstart och utveckling av arbetet med skolsociala team. I dagsläget finns skolsociala team i samtliga utbildningsområden.

Uppföljning av skolornas kvalitetsarbete visar att många skolor har formulerat mål och aktiviteter rörande trygghet, studiero och värdegrund. Vidare har en förbättring skett gällande skolornas planer för diskriminering och kränkande behandling (PDK). Nu saknar färre än sju skolor en plan och dessa skolor får aktivt stöd från förvaltningen för att få planer på plats. På flera håll kan också framsteg skönjas i det systematiska värdegrundsarbetet då kränkningar tas om hand på ett bättre sätt samt att innehållet i skolornas PDK framarbetas med större delaktighet på skolorna och är tydligare kopplat till det övriga kvalitetsarbetet.

Studiero är identifierat som ett särskilt utvecklingsområde, där tydligt ledarskap i klassrummet, lärarskicklighet och anpassningar för elever med särskilda behov är avgörande förutsättningar. Brister dessa faktorer leder det ofta till sämre studiero. Därav är arbetet med att utveckla undervisningens kvalitet även viktigt för värdegrundsarbetet.

För att det systematiska värdegrundsarbetet ska bli en än mer naturlig del av skolornas övriga kvalitetsarbete kommer enheternas planer för diskriminering och kränkande behandling framöver bli en del av skolornas verksamhetsplaner. Detta kommer gälla från hösten 2025 då den nya strukturen för skolenheternas kvalitetsarbete sjsätts.

Förvaltningen bedömer att steg i rätt riktning tagits på struktur- och processnivå, men att arbete kvarstår för att alla elever ska känna sig trygga, må bra och ha en miljö där lärande sker med stabilitet och kontinuitet.

5.3.2 Tydligare ansvar, styrning och ledning

Stärka förutsättningar för bärkraftig och framgångsrik förvaltnings- och skolorganisation

Strategin har för 2024 brutits ner i fyra områden som beskrivs nedan.

- Förändrad förvaltningsorganisation
- Större skolområden för bättre bärkraftighet
- Start av resursskola
- Ändrad organisering av särskilda undervisningsgrupper

Grundskoleförvaltningen är stor och behöver ständigt ompröva sin organisering och processer i takt med att behov utvecklas. Under året har ett förändringsarbete påbörjats som syftar till att den centrala förvaltningen bättre ska fungera som en helhet för att tillsammans öka elevernas måluppfyllelse, ha en rättssäker myndighetsutövning och använda resurser smartare.

Fas ett i omorganisationen var att skapa en ny avdelning för all utbildningsverksamhet och med särskilt fokus på nämndens kärnuppdrag. Detta var bland annat en åtgärd för att bidra till tydligare styrning och ledning i styrkedjan. Fas två i omorganisationen har syftat till att synliggöra hur förvaltningens centrala stödfunktioner ska organiseras och samordnas för att ge ett effektivt stöd till kärnverksamheten. Organisationsstrukturen för centrala enheter och avdelningar förändras från och med 2025. Parallellt pågår utvecklingsarbete kopplat till organisationskultur, arbetssätt och organisering. Bedömningen är att den nya förvaltningsorganisationen sammantaget ger bättre förutsättningar för tydligare styrning och ledning, med större fokus på kärnuppdraget och möjlighet till att bli mer effektiv som organisation.

Större skolområden för bättre bärkraftighet

I samtliga utbildningsområden pågår ett aktivt arbete för att skapa större och mer bärkraftiga skolområden. I uppföljningen av skolstruktur som gjordes i delårsrapport mars syns att utvecklingen går i riktning mot de beslutade principerna för skolenhetsorganisation både avseende stadiindelning och elevantal.

För att säkerställa smidiga övergångar samt ge förutsättningar för att sammanslagning av skolenheter till större skolområden ska generera effektiv resursanvändning och förbättrad verksamhet ges särskild uppmärksamhet åt organisations-, team- och ledarskapsutveckling.

Start av resursskola

Under hösten startade stadens första resursskola, Kannebäcksskolan 1–9, i utbildningsområde Sydväst. Regelverk för skolplacering och ekonomisk ersättning är kompletterade och omfattar nu också resursskola. De flesta av eleverna som nu har plats på resursskolan kommer från utbildningsområde Sydväst. För att svara upp mot behovet i hela staden arbetar förvaltningen med att få resursskolor på plats också i de övriga utbildningsområdena. Nämnden fattade den 22 oktober 2024 beslut om att under 2025 starta resursskolor i utbildningsområde Centrum och Nordost och förvaltningen arbetar nu med planering och verkställande.

Höstterminen 2024 startade grundskoleförvaltningen distansundervisning som särskilt stöd efter att Skolinspektionen godkänt förvaltningens ansökan om att bedriva sådan verksamhet. Distansundervisning som särskilt stöd riktar sig till elever i grundskolan årskurs 6–9 som inte kan delta i ordinarie undervisning på grund av dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik. Det gäller elever som riskerar att inte nå målen för utbildningen och där alla andra insatser är

uttömnda eller bedöms som olämpliga. Femton elever med problematisk skolfrånvaro, i årskurs 6–9, har beslut om distansundervisning som särskilt stöd och undervisas i flertalet ämnen. Under vårterminen 2025 kommer ytterligare fem elever kunna erbjudas distansundervisning som särskilt stöd.

Ändrad organisering av särskilda undervisningsgrupper

Arbetet med att förändra organiseringen av särskilda undervisningsgrupper pågår i hela staden. Parallellt med att resursskolor startas kommer befintliga stadenövergripande särskilda undervisningsgrupper fasas ut. Inför övergången till resursskolorna görs en översyn av volym, placering och kvalitet hos nuvarande stadengemensamma särskilda undervisningsgrupper. Fler stora skolområden möjliggör att fler områden själva kan organisera och bära särskilda undervisningsgrupper med specifik kompetens. Även arbetet med en överlappande organisering är av vikt för att berörda elever och skolområden ska få en så smidig övergång som möjligt. Förvaltningen bedömer att arbete pågår men det krävs fortsatt arbete för att strategin ska vara genomförd.

Stärka förutsättningar för hållbart ledarskap och medarbetarskap

I delårsrapport mars beskrivs en detaljerad uppföljning av chefers organisatoriska förutsättningar. Utifrån helår 2024 kan förvaltningen därutöver konstatera att:

Antalet medarbetare per chef har sedan införandet av ny skolenhetsorganisation varit relativt stabilt. I oktober 2024 innebär det i genomsnitt 25,4 medarbetare per chef, vilket är en ökning med 0,5 medarbetare per chef sedan oktober 2023. Ökningen beror på chefsvakanser och ökad bemanning under årets sista månader.

Index för hållbart medarbetarengagemang (HME) uppgår i år till 86,6 för samtliga chefer vilket är 2,8 indexenheter högre än 2023 och 2,7 indexenheter högre än för samtliga chefer i stadens förvaltningar. För chefers HME har delindexen för Motivation och Ledarskap ökat mest sedan 2023.

Utveckling och bedömning

Enligt uppföljning i delårsrapport mars har förvaltningens chefsförsörjnings- och ledarutvecklingsarbete fokuserat på att:

- Öka samverkan mellan stödfunktioner och styrkedjan.
- Förstärka implementeringen av förvaltningens team- och ledarutvecklingsprogram.
- Se över förvaltningens fördelningsmodell av ledningsresurser och fördjupa förståelsen av första linjens chefers organisatoriska förutsättningar.
- Förstärka styrkedjan för att bidra till ett närmare ledarskap för förvaltningens rektorer.

Därutöver har insatser gjorts för att stödja tydligare uppdrag och roller inom förvaltningens skolledningsteam och för att bidra till ökad rolltrygghet och förmåga att leda förändring och verksamhetsutveckling. Förvaltningens arbete med att förenkla och stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet ses också ha bidragit positivt till chefers organisatoriska förutsättningar.

Det är förvaltningens bedömning att dessa insatser tillsammans förklarar den positiva utvecklingen av biträdande rektorers resultat i chefsenkäten. Särskilt gäller detta för den positiva skattningen av överordnad chefs ledarskap.

Sammantaget bedöms chefers förutsättningar för ett hållbart ledarskap ha stärkts under 2024.

Framöver behöver fortsatt arbete göras för ökad systematik i chefsförsörjningsprocessen. Som ett led i detta arbete är en långsiktig chefsförsörjningsplan och en

förvaltningsgemensam ledarutvecklingsmodell, som hanterar chefs resa från introduktion till senior eller strategisk chef, under framtagande.

Stärka förutsättningar för chefs organisering och resursplanering

I syfte att stärka förutsättningar för chefs organisering och resursplanering driver förvaltningen ett projekt för att utveckla och implementera förvaltningsgemensam process för organisering och bemanning av grundskola, anpassad grundskola och fritidshem. Under 2024 har processens strukturer definierats samt roller och processteam resurssatts. För närvarande pågår:

- framtagande av dokument för styrning och stöd
- planering för en fortbildningsinsats i organisationen
- beredning av beslut om vilka professioner som ska delta i det löpande arbetet med organisering och bemanning
- samordning med relaterade uppföljnings- och planeringsprocesser såsom ekonomisk uppföljning samt prognos- och kapacitetsprocessen

5.3.3 Ökad likvärdighet

Riktade stödjande åtgärder för att minska pedagogisk segregation

Skolans kompensatoriska uppdrag syftar till att möjliggöra skolframgång trots sämre förutsättningar. Utifrån detta är resursfördelningsmodellen viktad för att kompensera, men denna kompensation får inte full effekt om den istället används för att bekosta överkapacitet av elevplatser och driva små skolenheter.

Under 2024 har en mängd insatser pågått för att minska den pedagogiska segregationen exempelvis förstärkt simundervisning, skola som arena, utökad undervisningstid, rekrytering av lektorer, uppstart och utveckling av skolsociala team och lovskola. Vidare behöver skolor i socioekonomiskt utsatta områden, såväl som i övriga staden, förbättra det systematiska kvalitetsarbetet och undervisningskvaliteten. Skolorna behöver få fokusera på att höja elevernas måluppfyllelse. Därför är det viktigt att skol- och undervisningstiden skyddas från andra aktörers ofta mycket lovvärda initiativ.

Förvaltningen bedömer att måluppfyllelsen för strategin är fortsatt låg, men menar att nästkommande års fokus, kombinerat med den ökade medvetenhet om vilka utmaningar som behöver hanteras, ska bidra till att likvärdigheten över staden stärks på längre sikt.

Öka tillgängligheten till kulturskolan

Implementering av nytt verksamhetssystem pågår vilket stödjer kulturskolan i att planera, genomföra, följa upp och analysera verksamhet i de olika verksamhetsformerna. Statistiken kan också ge bättre kunskap om vilka verksamhetsformer barn och ungdomar efterfrågar och möjliggör därmed, förutom ökad kvalitet, även högre effektivitet.

Kulturskolans verksamhet ska bedrivas i grupp där hänsyn tas till vars och ens särskilda förutsättningar. Ett arbete har gjorts för att minska den enskilda undervisningen och en förbättring har skett, men arbetet med att se över lokaler, kompetens och sammansättning av grupper behöver fortsätta för ökad måluppfyllelse.

Statistik visar att deltagandet i Kulturskolans långa kurser skiljer sig åt mellan olika stadsområden samt att det finns områden inom varje stadsområde där det bor många barn och unga men där det finns få deltagare. Kulturskolan behöver

undersöka vad det beror på och utifrån det göra särskilda insatser.

Kompetensutveckling inom barnrätt har resulterat i att bedömningar av barns bästa görs i större utsträckning. Dialoger med barn och unga om kvalitet och vad de upplever meningsfullt i kulturskolan har genomförts. Arbetet med att öka barns och ungas delaktighet och inflytande behöver fördjupas och utvecklas.

Förvaltningen bedömer att möjligheterna för barn och ungdomar att delta i Kulturskolans utbud har ökat, men att exempelvis tillgång på ändamålsenliga lokaler försvårar. För att ytterligare öka kännedomen om kulturskolans utbud behöver informations- och kommunikationsinsatser fortgå.

Stärka samverkan inom staden

Förvaltningens fokus att stärka samverkan under 2024 har primärt handlat om samverkansytor kopplat till barn och unga i staden där socialförvaltningarna är viktiga aktörer. Socialförvaltningarna har sedan stadens omorganisation ett lokalt samordningsansvar för de kommungemensamma frågorna trygghet, folkhälsa, samverkan med civilsamhället och sociala erfarenheter i samhällsplaneringen. Inom ramen för dessa frågor har övriga aktörer i staden ansvar att samverka och vara en aktiv part. Socialförvaltningarna bjuder in till forum för stadsområdessamverkan där 19 aktörer möts. 2023/2024 åtog sig grundskole- och förskoleförvaltningen att bjuda in till och facilitera forum med specifikt fokus på barn och unga.

Utvärderingar av samverkansområdet visade att det totalt sett blev väldigt många forum för deltagande aktörer att bemanna. En försvårande faktor är att socialförvaltningarna är de enda vars verksamhet är geografiskt indelad. Inför hösten 2024 bestämdes att barn- och unga-forumen skulle fasas ut. Socialförvaltningarna ändrar också på strukturen genom att dra ner på antalet samverkansforum. Inriktningen är att i frågor där bara några aktörer behöver mötas bjuda in till tillfälligt utformade samverkanskonstellationer utifrån behov.

I stadsområdena finns utöver strategiska samverkansforum även operativa arbetsgrupper som socialförvaltningarna bjuder in till. Arbetet bedöms fungera väl, men med tillägget att de stadenövergripande aktörerna ser svårigheter i att arbetsformer inte synkas till en samordning för likhet mellan socialförvaltningarna.

Direktörerna för kulturförvaltningen och skolförvaltningarna kom under våren fram till att en bred överenskommelse ska tas fram för att tydliggöra hur förvaltningarna ska samverka kring barn och ungas tillgång till kultur i skolan samt hur styrningen av området ska ske.

Andra områden som också är beroende av en väl fungerande samverkan är inom digitaliseringsområdet och inom planering och byggnation av skolor. Förvaltningen bedömer att samverkansstrukturer inom båda dessa områden har stärkts under 2024.

Stärka kompetensförsörjningen för ökad likvärdighet

Trenden med större andel legitimerade lärare fortsätter i hela förvaltningen såväl inom låg- mellan som högindexskolor. Störst förändring gäller för andelen behöriga lärare i högindexskolor som ökat från 79,6 procent år 2021 till 87,6 procent 2024. I hela förvaltningen är andelen legitimerade lärare 90,7 procent. Skillnaden mellan hög- och lågindexskolor minskade stadigt under flera år från knappt 10 procentenheter 2021 till 5,4 procentenheter våren 2024. Under hösten ökade skillnaderna något till 5,4 procentenheter eftersom andelen legitimerade i lågindexskolor (+0,7) ökade mer än i högindexskolor (+0,3).

Andelen legitimerade lärare i fritidshem i högindexskolor 2024 är lägre jämfört med 2023, men högre än 2021 och 2022. Antalet med befattningen lärare i fritidshem i skolor med högt socioekonomiskt index är förhållandevis litet vilket medför att små förändringar i antal ger stora förändringar procentuellt sett. Det är mycket viktigt att fortsätta rekrytera och också ge erfarna fritidsledare möjlighet att vidareutbilda sig till lärare i fritidshem.

Nyexaminerade lärare erbjuds i högre grad tjänster i skolor med högt socioekonomiskt index och därför är en god introduktion av största vikt. Arbetet med en förvaltningsgemensam introduktion med utbildningstillfällen för både mentorer och adepter har börjat sätta sig. Utvärderingar visar att såväl adepter, mentorer som ansvariga chefer upplever den som positiv, att den bidrar till ökad stabilitet och är med största sannolikhet en bidragande orsak till att andelen legitimerade lärare kontinuerligt ökar i skolor med högt socio-ekonomiskt index.

Den positiva utvecklingen med en högre andel legitimerade lärare både i förvaltningen som helhet och i skolor med högt socioekonomiskt index ger förutsättningar för minskad pedagogisk segregation. Skolorna behöver dock fortsätta att utveckla arbetet ytterligare med att organisera verksamheten så att den legitimerade läraren också är behörig i det/de ämnen som hen undervisar i. Legitimationsgrad är inte enskilt ett mått på kompetens utan erfarenhet behöver också beaktas för en verksamhet med god kvalitet.

5.4 Intern styrning och kontroll

I följande avsnitt beskrivs uppföljning av nämndens interna kontrollplan, uppföljning av tidigare avvikelser eller rekommendationer från stadsrevisionen samt årligen en aktualitetsprovning av nämndens styrande dokument.

5.4.1 Uppföljning av samlad riskbild och intern kontrollplan 2024

Uppföljningen av den samlade riskbilden 2024 sker löpande under året samt inför framtagande av nämndens riskbild inför 2025. I avsnittet nedan beskrivs granskningar utifrån nämndens internkontrollplan för 2024. Inledningsvis beskrivs även åtgärdsarbetet utifrån nämndens samlade riskbild.

Förvaltningen bedömer att åtgärdsarbete fortlöper i enlighet med beskrivning i samlad riskbild 2024. Flera riskområden kvarstår och finns även med inför nämndens interna kontroll under 2025, detta gäller inte minst stadenövergripande fastighets- och lokalfrågor. När det gäller risken att dataskyddsorganisationen inte uppfyller satta krav kvarstår risken då åtgärden *utveckla och implementera en hållbar dataskyddsorganisation med tydlighet i roller och ansvar* fortfarande pågår och kommer göra så under hela 2025.

Garanterad undervisningstid

Stadsrevisionen rekommenderade grundskolenämnden att stärka sin interna styrning och kontroll av undervisningstiden som följd av granskning under 2023. Detta för att kunna säkerställa att elevers faktiskt genomförda undervisningstid når upp till minst den garanterade undervisningstiden. Förvaltningen har under hösten 2024 granskat hur den nyligen reviderade timplanen för grundskola och anpassad grundskola tillämpas i syfte att säkerställa den garanterade undervisningstiden och få information om hur förvaltningens stöd kring tillämpning av timplanen kan utvecklas. 12 skolor ingick i granskningen med spridning utifrån geografiskt område, årskurser och skolformer. Granskningen inleddes med kontroll av skolornas schema under en vecka tidigt på hösten. Det som kontrollerades var om skolornas schemalagda tid i de olika årskurserna överensstämde med nämndens beslutade timplan. Därefter intervjuades skolledningen på respektive skola med frågor om

tillämpning av timplanen.

Vid granskningen framgår att skolorna, med undantag för mindre avvikelser, har lagt ut schematid som överensstämmer med beslutad timplan. Avvikelser kan handla om att skolor har lagt ut några minuters extra schemalagd tid på ämnen som bland annat matematik och svenska. I intervjuerna uppger skolledarna att det inte finns marginaler vid schemaläggning av elevernas undervisningstid för att kompensera för schemabrytande aktiviteter eller utebliven undervisningstid. Däremot uppger flera skolor att lärare kompenserar löpande och när det är möjligt byter ämnestid inom schemat och mellan sig om schemalagd tid bryts. Skolorna har inget strukturerat sätt för att skapa tydlighet och samsyn på skolan kring begreppet undervisningstid och vad som gäller till exempel vid schemabrytande aktiviteter. Däremot har skolorna stort fokus på undervisning genom att undvika att ställa in lektioner och vara restriktiva med ledigheter.

Förvaltningens bedömning är att det finns stor medvetenhet på skolorna om hur den garanterade undervisningstiden ska genomföras utifrån beslutad timplan. Som stöd till skolorna i arbetet med tillämpningen av timplan kommer förvaltningen bland annat att arbeta vidare med:

- att definiera och utveckla samsyn mellan huvudman och rektor kring vilka aktiviteter som är undervisning och undervisningstid
- på huvudmannanivå göra överväganden om det finns behov av att skapa marginaler i läsårstider och timplan, så att eleverna får minst den garanterade undervisningstiden
- undersöka möjligheten att utveckla befintliga systemstöd för dokumentation av utebliven undervisningstid
- följa upp hur skolorna använder möjligheten till Skolans val
- ytterligare information och dialog i nätverk för anpassad grundskola om lagstöd vid avvikelse från timplanen för elever mottagna i anpassad grundskola.

Skolpliktsbevakning

Grundskoleförvaltningen har under flera år haft fokus på att få en fungerande och effektiv skolpliktsbevakning. Skolpliktsbevakningen, såväl lokal som central, har därför varit föremål för intern kontroll under flera år. Granskningen av den lokala skolpliktsbevakningen 2023 visade att många skolor bedriver systematisk skolpliktsbevakning men att det för vissa skolor återstår att säkra interna rutiner samt att tydliggöra ansvarsfördelning inom skolan. Det utvecklingsområdet tycks kvarstå. Skolorna har utförliga anvisningar för skolpliktsbevakning att arbeta efter men utan en tydlig rutin och ansvarsfördelning på skolan finns risk att skolpliktsbevakningen inte sker systematiskt.

Den centrala hanteringen bedöms bedrivas på ett ändamålsenligt sätt men det finns utvecklingsområden. En rekommendation från granskningen 2023 var att införa ett förbättrat IT-stöd för en samlad och fullt ut digitaliserad process. Här pågår arbete och planen är att implementera ett nytt systemstöd under 2025. Ett sådant stöd väntas förbättra löpande dokumentation i ärenden och förbättra flödet mellan lokal och central hantering. Granskningen visar också att det finns anledning att fortsätta utveckla processens interna kontroll och inom centrala funktioner som utför skolpliktshantering konkretisera vissa moment i anvisning för en likvärdig tillämpning. Ett sådant exempel är när och hur orosanmälan bör göras av centrala handläggare.

Frågan om hur grundskolenämnden som hemkommun ska bevaka skolplikt för elever på fristående skolor och elever som är placerade på hem för vård eller boende (HVB), i särskilda ungdomshem eller i familjehem/jourhem har inte prioriterats inom ramen för det utvecklingsarbete som hittills har bedrivits inom

skolpliktsbevakningen. En rekommendation är därför att se över och utveckla detta.

Process för utbetalning till fristående huvudmän

Cirka 14 000 av stadens elever går i en skola hos en fristående huvudman eller annan kommun. Ersättning på lika villkor betalas ut för varje elev. Processen behöver innehålla moment av intern kontroll för att minimera risken för felaktiga utbetalningar. Arbetsgången har granskats i syfte att säkra ändamålsenligt flöde och tillräcklig intern kontroll.

Varje månad betalar grundskoleförvaltningen ut ersättning till fristående huvudmän för de Göteborgs-elever som går på fristående skolor. Utbetalningen baseras på antal elever som är registrerade på respektive skola den 15:e varje månad. Förutom att eleverna behöver vara registrerade på rätt ställe behöver också aktuella ersättningsnivåer vara korrekt registrerade i IST. Nytt budgetår brukar innebära uppdaterade ersättningsbelopp. Samma sak gäller när kompletteringsbudgetar verkställs och vid tillskott av vissa statsbidrag. I detta arbete är flera funktioner inblandade.

Granskningen kan konstatera att förvaltningen har en noggrann hantering av registreringar av elever i fristående skolor och utbetalning av ersättning. Arbetsgången och de kontrollmoment som genomförs finns dock inte dokumenterade vilket gör processen sårbar, särskilt då arbetet i nuläget är mycket koncentrerat till en enskild medarbetare. När ersättningsnivåer ska uppdateras är flera enheter inblandade. Förvaltningen behöver således säkra dokumentation av arbetsgång, roller, ansvar och kontrollmoment.

Säkra ekonomiska prognoser

Granskningen skulle syfta till att undersöka vilka aktiviteter som tillämpats under året för att kvalitetssäkra faktaunderlag i de ekonomiska prognoserna. Granskningen genomförs i intervjuform med berörda funktioner under sen höst 2024.

Under 2023 genomfördes en kartläggning av prognosprocessen. Under 2023 genomfördes stora ekonomiska anpassningar i förvaltningen vilket tydliggjorde vikten av kvalitetssäkrade prognoser och god kompetens inom personalekonomi.

Granskningen visar att förvaltningen under 2024 har arbetat med åtgärder med syfte att kunna arbeta mer proaktivt. Förvaltningen har bland annat arbetat med processkartläggning som ett sätt att synka planering och kompetens mellan ekonomi och HR. Förvaltningsinterna professioner som berörs har stärkt sin kompetens inom personalekonomi för att kunna utgöra ett bättre stöd för chefer, exempelvis vid åtgärdsarbete. Dessa förändringar kommer också att innebära delvis nya arbetssätt för chefer inom förvaltningen. Ett utbildningsområde och dess chefer har sedan i höstas arbetat utifrån den nya processen för ekonomiska prognoser. Under 2025 kommer även övriga chefer att beröras. Förvaltningen avser att följa upp arbetet inom ramen för nämndens uppföljning av ekonomistyrning som en del av nämndens delårsrapporter under 2025 och 2026.

5.4.2 Uppföljning av tidigare avvikelser

5.4.3 Uppföljning av åtgärder med anledning av revisionskritik

Nuläge gällande åtgärder från revision Anpassad grundskola 2022

En kortare redogörelse för nuläget görs nedan under respektive åtgärd. Inom ramen för den interna kontrollen 2025 kommer förvaltningen mer djuplodande följa upp effekten av de genomförda insatserna.

- **Nämnden rekommenderas att säkerställa att eleverna i anpassad**

grundskola får den undervisning de har rätt till

För att säkerställa att alla elever mottagna i anpassad grundskola får den undervisning de har rätt till krävs behöriga lärare och kompetent personal. Detta har därför varit i fokus när grundskoleförvaltningen agerat på revisionens rekommendation.

Arbete har gjorts för att skapa fungerande strukturer för att bättre hantera kompetensförsörjning och behörighetskartläggning inom anpassad grundskola. Vidare har kompetensutvecklingsinsatser lyft områden som kompetensförsörjning, resursplanering, schemaläggning, nya timplaner och garanterad undervisningstid. Genomförda uppföljningsdialoger med skolledare i anpassad grundskola visar att skolorna arbetar med dessa områden, men att utmaningar kvarstår exempelvis rörande elevgrupper där flera olika kurs- och timplaner behöver hanteras.

Integrerade elevers rätt till undervisning har också varit i fokus i grundskoleförvaltningens arbete. För närvarande pågår det både breda och riktade kompetensutvecklingsinsatser gentemot central elevhälsa samt skolledare och personal som arbetar med integrerade elever.

Uppföljningsdialoger genomförs nu årligen av huvudman med anpassade grundskolor, i syfte att följa upp skolornas systematiska kvalitetsarbete och fånga upp behov. Från och med våren 2025 kommer även skolor med integrerade elever vara en del av uppföljningsdialogerna.

Sammanfattningsvis visar grundskoleförvaltningens uppföljningar att kunskapen och medvetenheten på skolorna har ökat. Ett utvecklingsområde är fortfarande lärares bedömarks kompetens. Det är ett fokus i kommande kompetensutvecklingsinsatser.

- **Nämnden rekommenderas att säkerställa att eleverna i anpassad grundskola som har behov av extra anpassningar och särskilt stöd får det**

Under verksamhetsåret har flera insatser genomförts för att kompetensutveckla skolledare och personal om såväl skolans ansvar för som genomförande av tidiga insatser, extra anpassningar och särskilt stöd.

För att elever ska kunna utveckla kunskaper och lärande krävs att de är närvarande i undervisningen och då behöver skolorna ha möjlighet att tidigt upptäcka elevers frånvaro. Därför har en prioriterad uppgift varit att säkerställa att alla anpassade grundskolor registrerar elevers närvaro digitalt. Detta görs nu på samtliga skolor.

Ett utvecklingsarbete har också genomförts för att möta de anpassade grundskolornas behov av uppföljning av elevernas kunskaper. Riktlinjer, stödmaterial och funktioner har tagits fram för att stödja skolorna.

Trots insatserna ovan uttrycker skolorna fortsatt osäkerhet kring området extra anpassningar och särskilt stöd. Behovet av utbildningar och stödinsatser kvarstår och stödinsatser kommer därmed löpa vidare.

- **Nämnden rekommenderas att säkerställa att elever i anpassad grundskolas individuella utvecklingsplaner uppfyller kraven enligt skolförfattningarna**

För att stötta arbetet med individuella utvecklingsplaner för elever i den anpassade grundskolan har en rad såväl tekniska som innehållsmässiga kompetensutvecklingsinsatser genomförts med fokus på individuella utvecklingsplaner och bedömning av elevers kunskaper. Stödmaterial för skolorna finns tillgängligt. Även utbildningar på plats på skolorna har genomförts utifrån

behov.

Som ovan nämnts ses bedömningspraktiken som ett av de fortsatt viktigaste utvecklingsområdena framöver. De digitala och övergripande strukturerna finns nu på plats och framöver behöver arbetet fokusera på det innehållsmässiga.

- **Nämnden rekommenderas att säkerställa att skolförfattningarnas bestämmelser angående betyg, betygskataloger och intyg följs i anpassad grundskola**

Rutiner, stödmaterial, blanketter och information kring betygssättning är uppdaterade och finns tillgängliga för skolorna. Utbildningsinsatser med fokus på bedömningspraktik, inklusive myndighetsutövning och betygssättning, har genomförts. Information och kompetensutveckling rörande bedömning och betygssättning har även riktats till grundskolor med integrerade elever.

Vårens resultatuppföljning visar att allt fler elever begär ut betyg, vilket kan tyda på ökad kompetens hos både skolledare och lärare.

Arbete med att utveckla systemstöden för att bättre stödja anpassade grundskolan behov har gjorts och kommer att pågå löpande.

- **Nämnden rekommenderas att säkerställa att alla elevers kunskapsresultat i anpassad grundskola följs upp, både på huvudmanna- och enhetsnivå**

Grundskoleförvaltningen har ett pågående arbete för att ta fram, redovisa och visualisera data. Kunskapsuppföljning av ämnesområdeselever samt ämneselever som får omdömen har utarbetats och redovisas på enhets- och huvudmannanivå sedan vårterminen 2024. Datan innefattar också resultat för integrerade elever. Hösten 2024 utökades även möjligheterna för ytterligare registrering av bedömningsstöd för elever mottagna i den anpassade grundskola. Detta möjliggör en förbättrad uppföljning på huvudmannanivå.

Analysworkshop genomfördes under 2024 tillsammans med skolledare i anpassad grundskola, med fokus på resultatuppföljning och bedömning och med syfte att få bättre förståelse av statistikens bakomliggande orsaker samt vilka behov av stöd skolorna har. Analysworkshops genomförs årligen, inom ramen för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.

Resultaten för elever mottagna i anpassad grundskola finns numera med som en given del av uppföljningsstrukturen inom huvudmannens kvalitetsarbete

Garanterad undervisningstid

Under 2022 gjordes en granskning av den garanterade undervisningstiden och stadsrevisionen fann flest avvikelser i tillämpningen av timplanen inom den anpassade grundskolan. I år har förvaltningen genomfört en uppföljning av den garanterade undervisningstiden för att undersöka om den reviderade timplanen för anpassad grundskola tillämpas korrekt. Det stod klart att förbättringar gjorts och kunskapen kring timplanen för mottagna elever har höjts avsevärt. Strukturer, styrning och ledning har tydliggjorts och förenklats. Fortfarande behövs dock information och dialog med skolledarna rörande hantering av avvikelser från timplanen.

Sammanfattning

Inom grundskoleförvaltningen har, som ovan beskrivits, en mängd kompetens- och informationsinsatser genomförts de senaste åren. Nu behöver nyerövrad kunskap och medvetenhet bli till verklighet för eleverna. I de kartläggningar och mindre utvärderingar som gjorts är det tydligt att det är bedömningspraktiken, tidiga insatser, extra anpassningar och särskilt stöd som behöver vara fortsatt fokus. Även de anpassade grundskolorna behöver utveckla det systematiska kvalitetsarbetet.

Dessa områden ligger som fokusområden i kommande kompetensutvecklingsinsatser.

5.4.4 Uppföljning av arbetsmiljöverkets inspektioner

Under 2023 och 2024 genomförde Arbetsmiljöverket ett stort antal inspektioner beträffande hot och våld inom landets skolor. I november 2023 startade inspektionerna på skolor tillhörande grundskoleförvaltningen och totalt 26 skolor har inspekterats. I inspektionsmeddelanden anmärkte Arbetsmiljöverket på att riskbedömningar för hot och våld i arbetet inte gjordes i tillräcklig omfattning och att tydliga rutiner saknades för när och hur dessa skulle utföras. Rutiner för rapportering, dokumentation och utredning av ohälsa, arbetsskador och tillbud behövde också förbättras och förtydligas.

Under 2024 har förvaltningen förtydligat befintliga rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet och implementerat ny rutin för riskbedömning av hot och våld på arbetsplatsen. Med dessa åtgärder på plats har Arbetsmiljöverket meddelat att samtliga 26 inspektioner har avslutats.

Det är förvaltningens bedömning att den genomförda inspektionen har stärkt förvaltningens förmåga att förebygga och hantera hot och våld-situationer i skolan.

Under 2024 har förvaltningen även granskat det interna stödet kopplat till chef som blivit utsatt för allvarliga anonyma hot. Förvaltningen kommer utifrån detta utveckla rutiner för krisstöd med syfte att stärka samordning och stöd till chefer vid kris.

5.4.5 Aktualitetsprövning av styrande dokument

Styrande dokument ger förutsättningar för att göra rätt saker på rätt sätt, dokumenten anger vad grundskolenämnden och grundskoleförvaltningen ska göra, vilken funktion som ska göra det och hur det ska göras. Förvaltningen ser kontinuerligt över verksamhetens styrande dokument i en aktualitetsprövning som syftar till att bedöma dokumentens aktualitet och relevans. Vid 2024 års aktualitetsprövning framkom att vissa, av nämnden beslutade, styrdokument är inaktuella eller behöver revideras. För att förenkla förvaltningens styrmiljö och minska administration föreslår förvaltningen därför att nämnden ska upphäva följande styrande dokument:

- *Grundskolenämndens riktlinje för externa samarbeten, 2019-11-20 § 273 (N609-2593/19)*

Riktlinjens innehåll omhändertas av andra styrande dokument, bland annat grundskolenämndens delegationsordning.

- *Regler för fristående friliggande fritidshem i Göteborgs Stad, 2018-07-02 § 17 (N609-0115/18)*

Riktlinjens innehåll bedöms som överflödigt eftersom tillräcklig styrning framgår av skollagen (2010:800).

- *Grundskoleförvaltningens riktlinje för tillgängliga lärmiljöer - med särskilt fokus på elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, 2021-12-07 § 332 (N609-3734/20)*

Elevernas lärmiljö omhändertas och följs upp inom ramen för grundskolenämndens riktlinje för systematiskt kvalitetsarbete (grundskolenämnden 2023-06-20, § 135 N609-1910/23) med dess koppling till förvaltningens ordinarie planerings- och uppföljningsarbete.

Förvaltningen föreslår även nämnden att anta revideringen av följande styrande dokument, se bilaga:

- *Grundskoleförvaltningens riktlinje för delaktighet och inflytande för elever och vårdnadshavare*

Den reviderade riktlinjen lägger fokus på att etablera perspektivet att elever och vårdnadshavare är resurser i verksamheten. Tyngdpunkten ligger på att öka implementeringen av den kunskap och det stödmaterial som tagits fram sedan 2020 när riktlinjen först skrevs, så som förvaltningens dialogguide, användandet av dialogskolor för ökad involvering av elever och vårdnadshavare och utbildningsinsatser kring elevråd och elevskyddsombud. Grundskolenämnden ska arbeta mer behovsstyrt och strukturerat bjuda in till dialog vid större förändringar som påverkar elever, vårdnadshavare och ibland medborgare i stort.

5.5 Lokalförsörjning

Förvaltningen informerar löpande om utmaningar kopplat till planerade byggprojekt. I delårsrapport augusti aviserades förseningar av tidplan avseende Eriksboskolan och Påvelundsskolan. Förvaltningen rapporterade även att kostnadsökningar kopplade till projektet Lundenskolan krävde nya beslut. Nedan följer utmaningar och aktuell status för planerade byggprojekt.

Eriksboskolan

Förvaltningen rapporterade i delårsrapport augusti att tidsplanen för Eriksboskolan F-6 skjutits fram till höstterminen 2027. Den förändrade tidplanen innebär att behovet av platser i anpassad grundskola kommer vara fortsatt ansträngd. Den framflyttade tidsplanen har inneburit att evakueringslokalerna i gamla Hjällboskolans lokaler har förlängts. Evakueringslokalerna planeras att rivas på sikt och utifrån dialog med stadsbyggnadsförvaltningen har det säkrats att verksamheten kan vara kvar i lokalerna till höstterminen 2027. Fram tills höstterminen 2027 är Hjällboskolans lokaler även viktiga för att säkerställa måltidsförsörjningen i Nordost.

Påvelundsskolan

Förvaltningen har tidigare aviserat att överklagan har inkommit avseende bygglov vilket innebär att nybyggnationen försenas. Den 7 november 2024 beslutade mark- och miljööverdomstolen att inte meddela prövningstillstånd, vilket innebär att rättsprocessen nu är avslutad och bygglovet har vunnit laga kraft. Planering för uppstart av nybyggnadsarbetet pågår i samarbete med stadsfastighetsförvaltningen. Färdigställandetider är ännu inte fastställda för projektet. Den preliminär bedömningen är att nybyggnadsdelarna kan vara klar för tillträde under 2027.

Lundenskolan

I delårsrapport mars rapporterade förvaltningen om kostnadsökningar i projektet och att det krävdes nya hyres- och investeringsbeslut. Projektet är kritiskt för att klara skolplaceringar i området och är av stor vikt för stadsplaneringen. Den 21 maj 2024 beslutade grundskolenämnden om ny preliminär hyra och kommunstyrelsen behandlade ärendet den 12 juni. Den 12 september beslutade kommunfullmäktige om genomförande avseende byggnation av projekt Lundenskolan (SLK-2024-00492).

Gårdstensskolan F-6

Förvaltningen rapporterade i delårsrapport augusti att tidsplanen för Gårdstensskolan F-6 skjuts fram från höstterminen 2027 till vårterminen 2029. Den ändrade tidplanen innebär att behovet av att säkerställa platser i anpassad grundskola blir ännu mer utmanande. Behovet av anpassad grundskola på

Långmosseskolan F-3 kommer att kvarstå och grundskoleförvaltningen ser behov av att förlänga bygglov för befintlig paviljong på skolan som löper ut 2026-12-31. Att tidsplanen för Gårdstensskolan F-6 skjuts fram innebär även att möjligheten till förändringar kopplat till skolstruktur i norra och centrala Angered påverkas, inklusive möjligheten att lämna skolenheter. Eftersom Gårdstensskolan F-6 innebär ett tillskott av fem paralleller i årskurs 4-6 medför förseningen att kapaciteten i mellanstadiet kommer att vara ansträngd.

5.6 Uppföljning säkerhetsarbete

I enlighet med Göteborgs Stads säkerhetspolicy ska förvaltningens säkerhetsarbete följas upp minst en gång om året och återrapporteras till nämnd. I rapporteringen ska förvaltningen bedöma om säkerhetsnivån är acceptabel. Säkerhetsområdet innefattar personsäkerhet, fysisk säkerhet, informationssäkerhet, krisberedskap samt civil beredskap. Nedan följer en samlad bedömning av säkerhetsområdet, information om aktiviteter som förvaltningen arbetat med under 2024 samt kommande arbete under 2025. Till årsrapporten biläggs även en säkerhetsrapport för 2024.

Övergripande bedömning av säkerhetsområdet

Grundskoleförvaltningen bedriver ett strukturerat och systematiskt säkerhetsarbete som grundar sig på lagkrav, styrande dokument, verksamhetens behov samt identifierade risker. Nuvarande säkerhetsarbete bedöms hålla en acceptabel nivå, men det finns möjligheter till ytterligare förbättring inom olika områden. Bedömningen är att fokus framöver bör ligga på att kvalitetssäkra processer och analyser, särskilt med hänsyn till rådande omvärldsläge och kommande förändringar i rättsvärlden som påverkar förvaltningen.

Personsäkerhet och personalsäkerhet

Förvaltningen har en anvisning för personsäkerhetsarbete där det systematiska och förbyggande arbetet kring hot och våld tydliggörs. Under 2023-2024 har Arbetsmiljöverket genomfört inspektioner om hot och våld riktad mot skolor. Detta beskrivs ytterligare under avsnittet Intern kontroll.

Utifrån det förändrade omvärldsläget behöver arbetet med området personalsäkerhet stärkas under de kommande åren.

Fysisk säkerhet

I april 2024 lämnade stadsrevisionen rekommendationen att säkerställa att förvaltningen bedriver ett systematiskt brandskyddsarbete i enlighet med gällande lagar, föreskrifter och riktlinjer. Rekommendationen grundades på en tidigare granskning av förvaltningens arbete som hade identifierat flera brister. Dessa omfattade otydlighet i roller och ansvarsfördelning, bristande övergripande stöd och uppföljning samt ofullständiga egenkontroller. Förvaltningen delade revisionens bedömning och hade redan före granskningen lyft fram riskerna inom det systematiska brandskyddsarbetet i sin egen riskanalys.

En av årets åtgärder har varit att förstärka stödet till stadens skolor. Som en del av detta anställde förvaltningen i början av året en utvecklingsledare med fokus på lokalt brandskyddsarbete. Uppdraget omfattar både att följa upp det lokala systematiska brandskyddsarbetet och att arbeta med utbildning och information. Förstärkningen har bedömts ge ett närmare och mer direkt stöd till ansvariga chefer samt ökat kompetensen och viljan att arbeta med brandskyddsarbetet systematiskt. I förlängningen har detta lett till ökad följsamhet till gällande lagar, föreskrifter och riktlinjer. Förvaltningen fortsätter stärka skolornas arbete utifrån den process för systematiskt brandskyddsarbete som togs fram förra året.

Under året har förvaltningen säkerställt att alla skolor har de tekniska förutsättningar som krävs, både vad gäller lås och passersystem. För att säkerställa att satsningen fungerar effektivt finns en teknisk förvaltare med ansvar att följa upp detta arbete.

Dataskydd och Informationssäkerhet

Grundskolenämnden är ansvarig för den personuppgiftsbehandling som sker inom nämndens verksamhetsområde. Förvaltningen har under det gångna året arbetat enligt den tidigare fastställda handlingsplanen för dataskyddsarbetets inriktning. Förvaltningens bedömning är att arbetet har kunnat utföras och fullföljas enligt den tidplan som framgick av handlingsplanen.

Vid årsskiftet hade förvaltningen hittills dokumenterat 66 personuppgiftsincidenter under 2024. Av dessa har 34 anmälts till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY). Förvaltningen arbetar med en uppdatering av rutin för personuppgiftsincidenter.

Grundskolenämndens dataskyddsombud övervakar nämndens följsamhet gentemot tillämplig dataskyddslagstiftning. Dataskyddsombudets årsrapport färdigställdes vid årsskiftet och bifogas nämndens årsrapport.

Dataskyddsombudet ser positivt på hur dataskyddsarbetet har bedrivits inom de fokusområden förvaltningen valt att prioritera och rekommenderar att förvaltningen även under 2025 väljer att fokusera på

- det fortsatta arbetet med dataskyddsorganisationen,
- det fortsatta arbetet med förvaltningens personuppgiftsbehandlingsregister och
- det fortsatta strategiska arbetet med konsekvensbedömningar.

Förvaltningen kommer att följa upp dataskyddsombudets rekommendationer i handlingsplanen för dataskyddsarbetets inriktning 2025 som presenteras i delårsrapport mars i år.

Införandet av NIS2, ett EU-direktiv för ökad cybersäkerhetsnivå, och andra kommande lagar kommer att ställa nya krav på teknisk och operativ säkerhet. För att uppfylla dessa krav behöver förvaltningen vidta åtgärder bland annat genom utbildningsinsatser och införande av ett systematiskt informationssäkerhetsarbete.

För att möta eventuella krav och förändringar i omvärlden följer förvaltningen kontinuerligt upp sin verksamhet. I nuläget har förvaltningen ingen säkerhetsskyddad verksamhet eller säkerhetsskyddsklassificerad information. Däremot kräver ett förändrat omvärldsläge och ökade myndighetskrav ett stärkt fokus på säkerhetsfrågorna. Förvaltningen kommer därför att införa en tydlig och strukturerad process för säkerhetsskyddsarbete.

Krisberedskap

Under året har förvaltningen implementerat de krisledningsdokument som tidigare år reviderats för att hantera krisledning på både central och lokal nivå. Dessa dokument bedöms ha skapat ett enklare och tydligare stöd samt bättre styrning för förvaltningens verksamheter i frågor som rör krisledning och relaterat stöd. Granskningar som genomförts under pekar dock på att det kan krävas fortsatt utveckling.

Utbildningsinsatserna gällande pågående dödligt våld har fortsatt under året och fler medarbetare har deltagit i föreläsningar och tillhörande övningar. Dessa kunskapshöjande åtgärder utgör en viktig del av arbetet för att förebygga radikaliserings- och våldsbejakande extremism.

Civil beredskap

Förvaltningen har deltagit i stadens övergripande krisövning med fokus på

krisledning och resursfunktionsuppdrag. Under de kommande två åren kommer arbetet intensifieras med att utveckla en systematik för övningar inom krisberedskap och civilt försvar, i enlighet med Göteborgs Stads plan för civil beredskap 2024–2027.

Arbetet med att bygga upp det av staden beslutade resursfunktionsuppdraget för samordning av måltider har pågått under året. Fortsättningsvis kommer arbetet framöver att fokusera på att vidareutveckla en samordnad process för säkerhetsanalys, säkerhetsplan och säkerhetskultur.

Förvaltningen har även påbörjat kontinuitetsplanering, i likhet med andra verksamheter som bedriver samhällsviktig verksamhet inom Göteborgs Stad. Arbetet med kontinuitetsplaner förväntas vara klart i april 2025.

6 Redovisning av nämndens och styrelsens uppdrag

6.1 Redovisning av uppdrag från Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
<p>Grundskolenämnden får i uppdrag att utreda vilka särskilda anställningsvillkor som kan erbjudas för att förbättra rekryteringsförutsättningarna på skolenheter med sociala utmaningar.</p> <p><i>Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut</i></p>	<p> Pågående</p> <p>Riktad uppföljning avseende kompetensförsörjningen av skolenheter med sociala utmaningar har genomförts och beskrivs i årsrapport 2024 (se även avsnitt 2.2.3). Förvaltningens bedömning av uppföljning och omvärldsbevakning är att tidsbegränsat anpassade anställningsvillkor ska utvärderas inom projektet Pilotskolor i Nordost. Detta kommer att ske i kombination med en ökad ambitionsnivå och stärkt kommunikation för att attrahera och rekrytera de bästa lärarna dit de behövs som mest. Projektet ska pågå fram till 2027.</p> <p>Grundskoleförvaltningen bedömer att uppdraget kan förklaras fullgjort i delårsrapport mars 2025.</p>
<p>Socialnämnderna och grundskolenämnden får i uppdrag att utöka placerade barns tillgång till särskilt stöd i sin skolgång genom Skolfam eller motsvarande arbetssätt.</p> <p><i>Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut</i></p>	<p> Avslutad</p> <p>Grundskolenämnden bedömde att uppdraget kunde avslutas i samband med rapportering av delårsrapport augusti, den 24 september, § 167 N609-1201/24.</p> <p>Ett förändringsarbete har genomförts för att förvaltningen i högre utsträckning ska kunna ge skolor stöd i skolgången för alla barn i samhällets vård. Under hösten 2024 genomfördes en informationsinsats gentemot förvaltningens grundskolor för att synliggöra hur och var stöd går att få. Stödet kan innebära konsultation, råd samt eventuella insatser för barn i samhällets vård, oavsett placeringsform, skolform eller placeringskommun.</p>
<p>Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att tillgängliggöra lokaler som efterfrågas av valnämnden för att säkerställa tillgång till vallokaler över hela Göteborg.</p> <p><i>Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut</i></p>	<p> Avslutad</p> <p>Grundskolenämnden bedömde att uppdraget kunde avslutas i samband med rapportering av delårsrapport augusti, den 24 september, § 167 N609-1201/24.</p>

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
<p>Förskolenämnden, grundskolenämnden, idrotts- och föreningsnämnden, nämnden för funktionsstöd, utbildningsnämnden samt äldre samt vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att ta fram funktionsprogram i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.</p> <p>Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut</p>	<p> Pågående</p> <p>Upphandlingen för framtagandet av funktionsprogram är slutförd. Planeringsarbetet tillsammans med den upphandlade aktören har inletts. Fram till årsskiftet kommer en fördjupad tidplan att tas fram, där samtliga moment planeras in inför arbetet under 2025.</p> <p>Parallellt genomförs en fördjupad intresseanalys och intern förankring av funktionsprogrammet med målet att säkerställa en väl förankrad och strategisk grund för det fortsatta arbetet. Uppdraget kommer att genomföras helt under 2025.</p>
<p>Förskolenämnden, äldre samt vård- och omsorgsnämnden, grundskolenämnden, nämnden för funktionsstöd och socialnämnd Sydväst får i uppdrag att återrapportera hur genomförande av uppdrag om låglönesatsning har bidragit till lönemässiga förflyttningar i de grupper med lägst löner i Göteborgs Stad.</p> <p>Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut</p>	<p> Pågående</p> <p>Grundskoleförvaltningen har fördelat och följt upp resultatet av de 3,5 miljoner kronor som tillskotts förvaltningen genom låglönesatsningen. Efter fördelning mellan förvaltningen och fristående huvudmän har förvaltningens kvarvarande medel riktats mot yrkesgrupper som ligger lägst i lönestrukturen. Nästan hela summan har fördelats inom måltid, lokalvård och vaktmästeri. Som effekt, inom berörda yrkesgrupper, har lönespridningen minskat och de lägsta lönerna överstiger nu tydligt stadens målbild för 10 percentilen medan det är en bit kvar för att nå målbilden för 90 percentilen. För att balansera detta har förvaltningen sett över lönestrukturen för övriga medarbetare inom berörda yrkesgrupper. Förvaltningen rekommenderar utifrån uppföljningen att liknande framtida satsningar definieras inom budgetram med hänsyn till respektive förvaltnings lönestruktur och behov av satsningar utifrån exempelvis Göteborgs Stads lönepolitiska målbild. Grundskoleförvaltningen bedömer att uppdraget kan förklaras fullgjort.</p>
<p>Grundskolenämnden får i uppdrag att revidera riktlinjen för skolskjuts så att även elever med funktionsnedsättning som har beviljats skolskjuts men inte går i anpassad grundskola, beviljas skolskjuts till och från fritidshem.</p> <p>Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut</p>	<p> Avslutad</p> <p>Kommunfullmäktige beslutade den 19 juni 2024 att ge grundskolenämnden i uppdrag att revidera riktlinjen för skolskjuts så att elever med funktionsnedsättning som har beviljats skolskjuts men inte går i anpassad grundskola, beviljas skolskjuts till och från fritidshem. Uppdraget innefattade även en justering i riktlinjen angående resor i samband med dygnet-runt-omsorg. Förändringarna i riktlinjen innebär ett utökat åtagande för grundskoleförvaltningen vad gäller att erbjuda skolskjuts för elever med funktionsnedsättning som inte går i anpassad grundskola. Dessa elever kan efter revideringen beviljas skolskjuts till och/eller från fritidshem förutsatt att eleven uppfyller skollagens krav för rätt till skolskjuts.</p> <p>Uppdraget förklarades fullgjort den 22 oktober 2024, § 191 N609-2863/24.</p>

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
<p>Grundskolenämnden får i uppdrag att stryka "och inte under lov- eller studiedagar" angående resor i samband med dygnet runt omsorg i riktlinjen för skolskjuts.</p> <p><i>Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut</i></p>	<p>✔ Avslutad</p> <p>Utifrån kommunfullmäktiges uppdrag beslutade grundskolenämnden den 22 oktober om reviderad riktlinje för skolskjuts med utökad målgrupp. Den nya målgruppen som kan beviljas skolskjuts till och/eller från fritidshem är elever med funktionsnedsättning och som har grundläggande rätt till skolskjuts enligt skollagen. Meningen "resor är endast aktuellt under skolans läsårstider" ströks ur riktlinjen som en konsekvens eftersom dessa resor ska kunna erbjudas under sommarlovet som inte ligger inom läsårstiderna.</p> <p>Uppdraget förklarades fullgjort den 22 oktober 2024, § 191 N609-2863/24.</p>
<p>Grundskolenämnden får i uppdrag att säkerställa att skolan är helt avgiftsfri och inte kräver att barn tar med sig matsäck eller mellanmål i fritidsverksamheten.</p> <p><i>Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut</i></p>	<p>✔ Avslutad</p> <p>Grundskolenämnden bedömde att uppdraget kunde avslutas i samband med rapportering av delårsrapport augusti, den 24 september, § 167 N609-1201/24.</p> <p>Information om att skolan ska vara avgiftsfri har gått ut till samtliga skolledare både via digitala utskick och rektorsmöten. Skolledarna har också informerats om på vilket sätt skolköket kan hjälpa till vid behov av matsäck eller frukt till eleverna.</p>
<p>Grundskolenämnden får i uppdrag att säkerställa tillgång till gratis mensskydd på alla Göteborg Stads skolor från årskurs 7–9.</p> <p><i>Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut</i></p>	<p>🔄 Pågående</p> <p>Grundskolenämnden tilldelades 3 miljoner kronor för att tillgängliggöra mensskydd under 2024. Förvaltningen har under året genomfört informationsinsatser till skolverksamheten om kommunfullmäktiges uppdrag. Ansvaret för att tillgängliggöra kommunfullmäktiges uppdrag om mensskydd ligger hos respektive skola.</p> <p>Budgeten för att tillgängliggöra budget för mensskydd har fördelats ut till både kommunala och fristående skolor.</p> <p>Grundskoleförvaltningen bedömer att uppdraget kan förklaras fullgjort.</p>
<p>Grundskolenämnden får i uppdrag att öka samverkan med andra aktörer i syfte att öppna fritidsklubbar eller liknande aktiviteter utanför skoltid för barn i åldrarna 10–12 år.</p> <p><i>Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut</i></p>	<p>🔄 Pågående</p> <p>Förvaltningens inriktning utifrån uppdraget har primärt varit att utveckla konceptet Skola som arena till att omfatta fler skolor, vilket också har skett. Förvaltningen har även sett över förutsättningar för den verksamhet med öppen fritidsgård som bedrivs i Gårdsten. Förvaltningen har genomfört en upphandling inför 2025 av öppen fritidsverksamhet i Gårdsten där Diamanten (som nu bedriver verksamheten) har vunnit den upphandlingen och kommer bedriva fritids minst till 2026.</p> <p>Grundskoleförvaltningen bedömer att uppdraget kan förklaras fullgjort.</p>

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
<p>Grundskolenämnden och utbildningsnämnden får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen förbättra samarbetet mellan Göteborgs Stads skolor och de olika insatser som görs för att motverka antisemitism.</p> <p><i>Uppdragsår</i> 2024 <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> Uppdrag utanför budgetbeslut</p>	<p> Pågående Planering pågår.</p>
<p>Grundskolenämnden och utbildningsnämnden får i uppdrag att stärka det förebyggande arbetet mot sexuell exploatering och skapa förutsättningar att motverka att elever utsätts eller utsätter andra för sexuell exploatering.</p> <p><i>Uppdragsår</i> 2024 <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> Uppdrag utanför budgetbeslut</p>	<p> Pågående Planering pågår.</p>
<p>Grundskolenämnden och utbildningsnämnden får i uppdrag att säkerställa att samtliga rektorer har samverkan med Levande historia i Göteborg under läsåret 2024/2025.</p> <p><i>Uppdragsår</i> 2024 <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> Uppdrag utanför budgetbeslut</p>	<p> Pågående Planering pågår.</p>
<p>Idrotts- och föreningsnämnden, stadsfastighetsnämnden samt grundskolenämnden får i uppdrag att utreda ansvarsförhållandena vid byggnation av idrottshallar i enlighet med vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.</p> <p><i>Uppdragsår</i> 2024 <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> Uppdrag utanför budgetbeslut</p>	<p> Avslutad Uppdraget förklarades fullgjort den 17 december 2024, § 229 GSF-2024-04782. Ansvarsförhållanden mellan förvaltningarna har tydliggjorts. Ansvarsfördelningen mellan berörda förvaltningar avser att skapa en mer förutsägbar och effektiv hantering vid nybyggnation av idrottshallar.</p>
<p>Samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att omedelbart säkerställa att geografiska inköpsstopp och annan sanktionspolitik enbart utgår från sanktioner beslutade av FN eller EU.</p> <p><i>Uppdragsår</i> 2024 <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> Uppdrag utanför budgetbeslut</p>	<p> Pågående Uppdraget bedöms kunna avslutas. Upphandlingar sker via ramavtal från Proceedo och avtal som förvaltningen tecknar som inte ingår i ramavtal screenas mot sanktionslistorna från FN och EU av förvaltningen för Inköp och upphandling. Grundskoleförvaltningen bedömer att uppdraget kan förklaras fullgjort.</p>

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
<p>Samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad får i uppdrag att aktivt överväga möjligheter till ökat samutnyttjande av resurser inom kommunikationsområdet. Konsekvenser relaterade till arbetsmiljöaspekter och eventuella upphandlingsregler ska redovisas. Samverkan ska i samband med uppdragets genomförande ske med fackliga parter.</p> <p><i>Uppdragsår 2024</i> <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> <i>Uppdrag utanför budgetbeslut</i></p>	<p>🔵 Pågående</p> <p>Kommunikationscheferna i de fyra utbildningsförvaltningarna träffas regelbundet, sedan några år tillbaka, för att samverka och samarbeta. Fokus ligger på att skapa gemensam nytta och utveckla kommunikationen där vi har beröringspunkter och kan dra lärdom av varandras erfarenheter. Genom samarbetet skapas bättre förutsättningar för måluppfyllelse och för att använda våra resurser på bästa sätt. Genom åren har det funnits gemensamma arbetsgrupper för olika uppdrag. Under 2024 och 2025 finns till exempel en arbetsgrupp som jobbar tillsammans för att ta fram informationsmaterial om samtliga skolformer till gemensamma målgrupper. Samverkan sker också med andra förvaltningar och bolag i staden i olika frågor som uppstår. Gemensam bedömning är att fortsatt utveckling bör ske genom samarbete och samverkan mellan förvaltningarna i relevanta frågor. Grundskoleförvaltningen bedömer att uppdraget kan förklaras fullgjort.</p>
<p>Samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad får i uppdrag att identifiera befattningar i sina verksamheter som bedöms vara utsatta för hög risk för infiltration. Uppdraget ska ha genomförts sex månader efter kommunfullmäktiges beslut.</p> <p><i>Uppdragsår 2024</i> <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> <i>Uppdrag utanför budgetbeslut</i></p>	<p>🔵 Pågående</p> <p>Förvaltningen har identifierat vilka befattningar som bedöms ha särskild risk för infiltration utifrån stadens metodstöd. Beslut om vilka befattningar som ska omfattas av bakgrundskontroller vid rekrytering kommer fattas senast under februari månad 2024. Grundskoleförvaltningen bedömer att uppdraget kan förklaras fullgjort.</p>

6.2 Redovisning av nämndens egna uppdrag

2022-09-27 § 221

Grundskolenämnden ger grundskoleförvaltningen i uppdrag att reglera samnyttjande av lokaler och ytor med andra nämnder i tidsatta överenskommelser

Tidsatta avtal från stadsfastighetsförvaltningen träder i kraft 1 januari 2025. Därefter kommer överenskommelser som följer uppsatta avtalsperioder upprättas mellan verksamhetsförvaltningar som samnyttjar lokaler. Förutsättningarna för upprättande av tidsatta överenskommelser bedöms därmed klara.

Uppdraget föreslås förklaras fullgjort.

2024-04-23 § 84

Grundskoleförvaltningen får i uppdrag att inventera skyddsrum i anslutning till kommunens grundskoleenheter samt kostnadsberäkna byggnation, inrättande och underhåll av dessa

Åtterrapporing har skett i presidiet den 3 december 2024. I stadens grundskolor finns cirka 140 skyddsrum med cirka 20 000 platser. Stadsfastighetsförvaltningen har inventerat samtliga skyddsrum. Ett par skyddsrum är under utredning för att

åtgärder krävs och tre faller bort på grund av pågående arbeten. Övriga skyddsrum bedöms brukbara för ordinarie tillsyn och skötsel. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, besiktigar, godkänner och utför tillsyn på nya och befintliga skyddsrum. I takt med det förändrade omvärldsläget har MSB höjt frekvensen på tillsyn på senare år.

En beräkning baserad på nettoarea för skyddsrummen, (enligt MSB:s inspektionsprotokoll) kombinerat med stadsfastighetsförvaltningens genomsnittshyra per kvadratmeter och objekt, pekar på att cirka 23 miljoner kronor i årshyra kan kopplas till skyddsrummen i grundskoleförvaltningens lokaler. Förvaltningen har tagit hänsyn till kostnaden för skyddsrummen så att den inte ligger till grund för ersättning till fristående huvudmän för 2025.

Uppdraget föreslås förklaras fullgjort.

2022-12-13 § 311

Grundskolenämnden ger förvaltningen i uppdrag att implementera de grundläggande principerna i verksamheten

Grundskolenämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med risk- och konsekvensanalyser i varje förändringsdel kopplat till implementeringen av skolenhetsutredningens grundläggande principer i verksamheten

De grundläggande principerna finns med som en av de långsiktiga utgångspunkterna i förvaltningens planeringsprocess. Under 2024 har förvaltningen tagit fortsatta steg att implementera de grundläggande principerna, bland annat gällande uppstart av resursskola och fortsatt utveckling för robusta skolområden.

Risk- och konsekvensanalyser tas fram löpande när det är aktuellt inför beslut genom ordinarie processer.

Uppdragen föreslås förklaras fullgjorda.

2023-12-12 § 257

Direktören får i uppdrag att återkomma till nämnden med en redovisning av hur rektorer uppfattar situationen lokalt kring antisemitism samt föreslå åtgärder för att förebygga och motverka antisemitism i skolan

Förvaltningen har genomfört dialoger med ett antal skolledare och annan relevant skol- och elevhälsopersonal, ställt frågor via enkät samt omvärldsbevakat. En muntlig redovisning gällande uppdraget presenterades för nämnden den 17 december 2024.

Rektorerna uppger att antisemitism förekommer, på vissa skolor är det oftare förekommande och på andra mer sällan eller inte alls. Förståelsen för antisemitism varierar och det finns risk att antisemitiska uttryck inte alltid förebyggs, upptäcks eller hanteras på ett adekvat sätt. Rektorer påtalar hur omvärlden och ett hårdare samhällsklimat utmanar och påverkar arbetet med värdegrund.

En del av uppdraget var att föreslå åtgärder. Under hösten har kommunfullmäktige gett nämnden två uppdrag kopplat till antisemitism. Förvaltningens förslag på fortsatta åtgärder är därför att omhänderta de uppdrag som fullmäktige riktat till nämnden inom området. Bland annat planerar förvaltningen för kompetensutveckling för skolledare samt stöd till skolorna i det systematiska värdegrundsarbetet samt utformning av långsiktigt, hållbart och efterfrågat stöd, i nära samverkan med Levande historia.

Förvaltningen planerar att återkomma under våren med en slutgiltig avrapportering av uppdraget.

2024-06-18 § 126

Förvaltningen får i uppdrag att komplettera förslag till yttrande med åtgärd om att samtliga rektorer ska få kompetens kring hedersförtryck under läsåret 2024/2025.

Förvaltningen får i uppdrag att komplettera förslag till yttrande med åtgärd om att stärka rektorernas kompetens under läsåret 2024/2025 att hantera hedersnormer vid rekrytering och bland anställda samt agera gentemot anställda som sprider hedersnormer, eller utsätter elever för hedersförtryck i sin yrkesutövning.

Under vårterminen 2025 erbjuds utbildning för skolledare och elevhälsopersonal i samarbete med regionalt stödcentrum heder. Nytt stödmaterial om hur personal bör agera vid misstankar om hedersrelaterat våld och förtryck finns med i programmet. I utbildningen inkluderas också ett segment om hur man förhåller sig till om personal ger uttryck för hedersnormer. Senare under våren kommer liknande utbildningsinsats finnas för pedagogisk personal vid flera tillfällen.

Uppdraget föreslås förklaras fullgjort.

2024-09-24 § 167

Grundskolenämnden ger verksamhetschefen för hälso- och sjukvård i uppdrag att ta fram ett förslag på reviderat ledningssystem som innefattar all hälso- och sjukvård inom grundskolenämnden utifrån förtydliganden i Förtydligande av grundskolenämndens hälso-och sjukvårdsuppdrag.

Enligt nämndbeslut i september 2024 gällande vårdens inriktning så kommer ledningssystemet för hälso- och sjukvården för elevhälsan samt ledningssystem för hälso- och sjukvården inom Skolfam att slås samman till ett gemensamt ledningssystem för all hälso- och sjukvård i grundskoleförvaltningen i början av 2025.

Det reviderade ledningssystemet kommer även vara anpassat till förändringar i ledning och styrning av hälso- och sjukvården inom grundskoleförvaltningen till följd av förändrad organisation för förvaltningens centrala avdelningar och enheter. Nämnden kommer att behandla ärende om ny verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen i februari. Den nya verksamhetschefen planerar att återkomma med reviderat ledningssystem vid nämndens möte i april.